

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Montowanie nowego przymierza

Ostatnie tygodnie, a nawet dni, stawiają przed nasze oczy fakty, stwierdzające najwyższe zainteresowanie nie faszystowskiej Italii Bałkanami i Dunajem.

„Giornale d'Italia” pisze przedwczoraj o zamierzonym zawarciu paktu nieagresji i przyjaźni pomiędzy Jugosławią a Węgrami za sprawą, oczywiście, Rzymu. Następnie dowiadujemy się z tegoż pisma, że Włochy przystępują do zbrojenia swej wczorajszej przeciwniczki a dziś przyjaciółki — Jugosławii, otwierając temu państwu kredyty na sprzęt wojenny włoski w sumie półtora miliarda lirów.

Wreszcie przychodzi z tegoż źródła trzecia, równie kapitalna wiadomość, o zamierzonym pośrednictwie Włoch w celu pogodzenia Węgier z Rumunią.

Od marca rb. miałem sposobność wielokrotnie na łamach „Kurjera Wileńskiego” podnosić nie tylko prawdopodobieństwo, lecz wręcz konieczność tego nurtu życia, którego ukoronowaniem będzie najcisłjsza przyjaźń polsko-włoska.

Polityka Mussoliniego jest, jak mu stojące wino szampańskie. Pełna mocy, przezroczysta w swej logice i wieczyście ruchliwa a czujna.

Nie utwierdzać się gospodarczo i politycznie na Bałkanach, to znaczyłoby dla Italii dać się zepchnąć Niemcom do fal morza, które wrócić ma w marzeniach Romy dzisiejszej ponownie do roli „Mare Nostrum”.

Właśnie od marca r. 1938 Niemcy uzyskały świetne warunki uderzenia w tym kierunku ze szczytów Alp na Dolinę Lombardzką po... „Anschlussie”.

Czy zdajemy sobie sprawę z najcięższej porażki Włoch faszystowskich, doznanej w tym momencie z konieczności odegrania się po poniesionej klęsce, której tak długo i tak uporczywie, acz bezskutecznie w końcu, przeciwstawiał się Mussolini?

Albo Italia potrafi obecnie umocnić swe wpływy w dorzeczu Dunaju, polityczne i gospodarcze, a w następstwie tego ułożyć stosunki z Rzeszą na płaszczyźnie prawdziwej równorzędności, albo ubiegają ją tam znów Niemcy i wówczas budowanie rzymskiej potęgi imperialnej zamieni się jedynie w „sen o potęgę”, a do Europy wrócić czasy nie starożytności, a raczej średniowiecza z ośrodkiem kierującym nowym cesarstwem germańskiego, któremu z czasem podporządkowany zostanie na równi Półwysep Apeniński, jak Bałkański.

Dowiedzieliśmy się, że na Węgrzech powstał przed kilku dniami blok opozycji parlamentarnej p. n. „Chrześcijańsko-Narodowej Partii Niepodległościowej”. Takie indywidualności jak b. premier Bethlen, Eskdorff i inni stanęli na czele tego ruchu.

Nie trzeba wiele przenikliwości, by domyślić się, że sygnalizowany przez „Giornale d'Italia” blok przyjaźni jugosłowiańsko-węgiersko-włoskiej wesprze ten prąd polityczny Węgier całą swą siłą.

W Budapeszcie niestety rządzą obecnie stare wiedeńskie „Hofraty”, lu dzie zdolni jedynie do roboty papierowej, przeniknięci tradycjami przed wojennej uległości Habsburgów wobec Berlina. Nie reprezentują oni Węgier współczesnych, które odbyły dwudziestoletnią ciernistą drogę cierpień i poniżeń a obecnie służą chęć własnej woli bytu niezawisłego. Opiera się on o niezłomną tężyznę rasy ugrofińskiej i o dziedziczną potęgę

(Dokończenie na str. 2)

W. Wielhorski.

Dzień sensacji w Sejmie

Nowa interpelacja w sprawie Witosy i towarzyszy. Pos. Dudziński domaga się ujawnienia nazwisk masonów polskich

WARSZAWA. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu zawierało rzeczy najciekawsze poza porządkiem obrad a mianowicie cztery odpowiedzi rządu na interpelacje poselskie. Wśród nich największą uwagę skupiła na sobie odpowiedź na interpelację posła Putka w sprawie skasowania Berez i amnestii dla emigrantów politycznych. W tej odpowiedzi rząd oświadcza, że nie zamierza wystąpić z inicjatywą w sprawie amnestii dla osób, które nie poddały się skutkom prawomocnych wyroków sądów Rzeczypospolitej. Również uważa rząd, aby zniesienie instytucji miejsca odosobnienia było na czasie. Przeciwnie, sądzi, że instytucja ta wpływa na zwiększenie stanu bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.

Druga odpowiedź rządu dotyczyła granic polsko-węgierskich, trzecia interpelacji posła Skwarczyńskiego w sprawie emigracji żydowskiej, w czwartej zaś na interpelację posła Sommersteina w sprawie braku bezpieczeństwa na wyższych uczelniach rząd zapewnia, że zostały przedsięwzięte wszelkie środki, aby przywrócić spokój tam, gdzie jest zakłócony.

Ledwo przebrzmiały echa tych odpowiedzi a już posypały się nowe interpelacje. W pierwszej z nich ks. Lubelski zwraca się do premiera czy nie zechce spowodować zastosowania amnestii do Wincentego Witosy i towarzyszy z procesu brzeskiego. Interpelant obszernie motywuje swoje zapytanie, oświadcza, że chł

pi w całej Polsce czekają na ten akt amnestyjny i że powrót Witosy i towarzyszy zlagodziły nasroje na wsi, miałyby ogromne moralne znaczenie dla związania wsi z miastem.

Następna interpelacja posła Żęczykowskiego wywołała ogólne zdziwienie. Autor jej bowiem, jeden z kierowników biura planowania OZN interpeluje o zajęciach na węzle kolejowym warszawskim, kierowanym jak wiadomo przez podsekretarza stanu Piaseckiego, szefa biura planowania OZN. Interpelacja mówi, że stan rzeczy na węzle kolejowym warszawskim w grudniu był b. niedobry, a rozkład kolejowy stał się fikcją.

Trzecią interpelację złożył znowu ks. Lubelski. Domaga się w niej od rządu wyjaśnić co czyni zamierza aby obronić mniejszość polską w Niemczech. Wylicza już znane fakty represyj hillerowskich w szczególności w stosunku do księży.

Opócz interpelacji wpłynęły i wnioski. Pasał Dudziński z towarzyszami zgłosił wniosek o nowelizacji dekretu w sprawie rozwiązania zrzeczeń wolnomularskich. Wnioskodawca domaga się takiego przepisu, żeby minister spraw wewnętrznych podał do publicznej wiadomości nazwiska wszystkich członków rozwiązanych zrzeczeń wolnomularskich.

Stanowisko rządu w sprawie emigracji Żydów

WARSZAWA (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu marszałek zawiadomił Izbę o nadejściu od prezesa Rady Ministrów odpowiedzi na szereg interpelacji poselskich.

W odpowiedzi na interpelację posła Dudzińskiego w sprawie WSPÓLNEJ GRANICY POLSKO-WĘGERSKIEJ I WYPADKÓW NA RUSI PODKARPACKEJ,

minister spraw zagranicznych Beck nadesłał następującą odpowiedź:

„Rządowi polskiemu znane są dążenia rządu węgierskiego do odzyskania Rusi Podkarpackiej i stworzenia w ten sposób granicy wspólnej z Polską. Jak długo rząd węgierski będzie aktywnie wysuwał to zagadnienie liczyć się może zawsze z życzliwym stanowiskiem rządu polskiego w sprawie tych pretensyj. Rząd polski w obecnym stanie rzeczy nie zgłasza żadnych pretensyj terytorialnych w stosunku do Czechosłowacji. Rząd obserwuje rozwój wypadków na południu wym stoku Karpat i gdyby sytuacja tam wytworzona miała w czymkolwiek zagrażać interesom Polski, przed słęweźmie odpowiednie kroki dla usunięcia tej groźby”.

Odpowiedź p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego NA INTERPELACJĘ POS. STANISŁAWA SKWARCZYŃSKIEGO I TOW.

w sprawie środków, zmierzających do podjęcia i przeprowadzenia masowej emigracji żydowskiej w celu radicalnego zmniejszenia ilości Żydów w Polsce brzmi jak następuje:

„Rząd Rzeczypospolitej jest zgodny z poglądem Państwa interpelantów, że dla rozwiązania kwestii żydowskiej w Polsce jednym z najważniejszych środków jest wydanie zmniejszenie liczby Żydów przez emigrację. EMIGRACJA TA JEST NIEZBĘDNA nie tylko ze względów politycznych, lecz przede wszystkim populacyjnych.

i gospodarczych, procesy gospodarcze bowiem i układ struktury zawodowo - społecznej ludności musi być i będzie przystosowany do miary od odpowiedzialności narodu polskiego za losy państwa.

Faktem jest, że przeludnienie wsi powoduje pęd ludności wiejskiej ku miastu i przyspiesza w ten sposób nieuchronny proces unarodowienia miast, przemysłu, rzemiosła i handlu Polski.

Należy stwierdzić, że postulat intensywnego wzmocnienia emigracji żydowskiej z Polski jest stawiany jed

nolicie przez całą opinię polską.

W oparciu o tę opinię rząd Rzeczypospolitej, świadomy tego, że obecny stan realizacji tego postulatu najzupełniej nie odpowiada interesom narodu i państwa polskiego, uczyni wszystko, aby wytworzyć warunki umożliwiające zwiększenie tej emigracji.

Ludność żydowska w Polsce ujawnia silne dążenia do emigracji, istnieje również na świecie liczne i chłonne tereny imigracyjne, które posiadają

(Dokończenie na str. 2)

Karpatorusini wypędzają Czechów a Czesi chcą zagłodzić niezadowolonych

HUSZT (Pat.) Na całej Rusi Podkarpackiej organizowano w dalszym ciągu protestacyjne manifestacje przeciwko nominacji gen. Prehali ministrem Rusi Podkarpackiej. W toku tych manifestacji padły hasła antyczeskie, DOMAGAJĄCE SIĘ WYSIEDLENIA Z RUSI PODKARPACKEJ WSZYSTKICH CZECHÓW. Hasła te

stały się powodem incydentu, rzucającego charakterystyczne światło na stan, panujący na Rusi Podkarpackiej.

Oto następnego dnia po wspomnianych manifestacjach czeszy żołnierze kolumny samochodowej, która za jęta jest przywożeniem żywności na

Rus Podkarpacką, oświadczyli, że skoro są na Rusi niepożądani, nie będą aprowizowali kraju i wnieśli prośbę o wysłanie ich do Czech. Dopiero po osobistej interwencji min. Rewaja, który przeprosił wojskowych czeskich i prosił o nieopuszczanie stanowisk, kolumna samochodowa podjęła pracę.

12 km. od Barcelony

BURGOS (Pat.) Wojska gen. Franco zbliżają się obecnie do m. Martorell na szosie Igualada — Barcelona i znajdują się obecnie w odległości 12 km. od stolicy Katalonii. Wojska gen. Franco po zajęciu m. Pico de Coll znajdowały się o godz. 16 w odległości 4 km od m. Manresa. Natarcie wzdłuż wybrzeża morskiego oraz w obszarze San Caturino czyni bardzo szybkie postępy. Na odcinku północnym wojska gen. Franco zajęły miejscowości Fora i Biosca.

Litewska Gdynia powstanie u ujścia rzeki Świętej

KOWNO. (Pat.) Prasa litewska donosi, że sejm litewski uchwalił kredyt w wysokości 2 miln. litów na budowę portu przy

ujściu rzeki Świętej, przy czym prace mają być rozpoczęte już w kwietniu rb.

Odczyt prof. Jagmina w Kownie na posiedzeniu T-wa Studiów Ekonomicznych

KOWNO. 20 bm. odbyło się w sali Kowieńskiej Izby Rolniczej posiedzenie Towarzystwa Studiów Ekonomicznych, na którym profesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie p. Janusz Jagmin wygłosił referat na temat „Jakimi środkami ochrania się i rozwija produkcję lnu i przemyśl lniany w Polsce”. Referat wzbudził

duże zainteresowanie, co się wyraziło w szeregu pytań, skierowanych do prelegenta.

„Lietuvos Aidas”, donosząc o odczytaniu, podkreśla akt nawiązania współpracy między ekonomistami polskimi i litewskimi.

Plotki o „Kurjerze Porannym”

WARSZAWA. (Tel. wł.) Z kół miarodajnych zaprzeczają kategorycznie wiadomości o tym, jakoby premier Składkowski, wicepremier Kwiatkowski i min. Poniński mieli nabyć „Kurjer Poranny”.

Palestyna królestwem

Czy ks. aże Abd-el-Moneim przyjmie koronę?

PARYŻ (Pat.) „Paris Soir” donosi w obszernej depeście z Kairu, streszczającej żądania przewodców arabskich, że w skład delegacji egipskiej na konferencję okrągłego stołu, która ma rozpatrywać zagadnienie palestyńskie, wchodzić będzie książę Abd-el-

Moneim, syn b. kedyfa Tgiptu Abbas Hilmi.

Dziennik donosi jednocześnie, że według krążących pogłosek w kołach arabskich istnieje jakoby koncepcja ofiarowania księciu Abd-el-Moneim korony palestyńskiej.

Ostatnie dni Barcelony

W PARYŻU MÓWI SIĘ O OSTATNIM ZWYCIĘSTWIE GEN. FRANCO.

PARYŻ (Pat). Koła parlamentarne oczekują w bieżącym tygodniu konkluzji debaty nad polityką zagraniczną. Lewica domaga się jak najszybszego wyjaśnienia stanowiska rządu i parlamentu w sprawie hiszpańskiej. Prasa zbliżona do rządu, a przede wszystkim dziennik ministra Bonnetta

„L'Homme Libre“, jak i prasa informacyjna zaznacza, iż Daladier i Bonnet będą trwali zdecydowanie na stanowisku utrzymania nieinterwencji. Deputowany Deat na łamach „Justice“ wyjaśnia również, iż samo otwarcie granicy nic by nie pomogło republice. Istotną i skuteczną pomoc ze strony Francji wymagałoby wysłanie specjalistów wojskowych i wielkiej ilości materiału wojennego. Stanowi

łoby to jednak wyraźną interwencję Francji w sprawę hiszpańską i mogłoby doprowadzić do otwartego konfliktu z Włochami i Niemcami. Oba dzienniki wyjaśniają, iż obecnie jest już na to za późno. Opinię tę podziela i „Temps“, który w artykule wstępnym pisze, iż tym razem załazi się na ostateczne zwycięstwo gen. Franco.

NIEMCY OSTRZEGAJĄ.

BERLIN (Pat). Wysuwane przez pewne koła francuskie żądania udzielenia pomocy Barcelonie wywołały stanowczą reakcję opinii niemieckiej, zdaniem której „niebezpieczne plany ekstremistów w polityce hiszpańskiej“ powikłały sytuację międzynarodową. Każdy nawet najmniejszy krok Francji w tym kierunku powoduje wzrost napięcia między Francją a Włochami, co za tym idzie i w całej Europie, co pociągnąć może za sobą najpoważniejsze skutki.

„Deutsche Allgemeine Ztg.“ zaleca Francji rychłe uwolnienie się z pozostałych więzów polityki frontu łuwego i nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią narodową.

UPADEK BARCELONY NIE UNIKNIJĄ.

RZYM (Pat). Dzienniki omawiają w korespondencjach z Hiszpanii przebieg ostatniej ofensywy wojsk gen. Franco w Katalonii.

Przewidziane zostały już wszystkie zarządzania na wypadek zdobycia stolicy Katalonii przez wojska narodowe. Zgromadzono też odpowiednie

zapaszy żywności dla miasta oraz mia nowo nowego gubernatora cywilnego Barcelony, którym będzie Alcalde. „Tribuna“ donosi, że upadek Barcelony uważany jest przez dowództwo wojsk czerwonych za nieunikniony.

STAN OBLĘŻENIA I OMAWIANIE DRÓG UCIEKLI.

BARCELONA. (Pat.) Rząd postanowił proklamować stan oblężenia na całym terytorium, podległym władzy rządu barcelońskiego. Władze wojskowe zostały wyposażone w nadzwyczajne pełnomocnictwa. Rząd ogłosił komunikat, w którym oświadcza, że zamierza pozostać w Barcelonie i bronić jej aż do ostatejnej możliwości.

WALENCJA (Pat). W dniu wczorajszym na głównych placach miasta odczytano zarządzenie, wprawa dzające w całej środkowej strefie stan wojenny.

PARYŻ (Pat). Minister spraw zagranicznych Bonnet przyjął ambasadora rządu barcelońskiego, z którym odbył rozmowę w sprawie sytuacji w Hiszpanii. Rozmowa dotyczyła również możliwości przyjęcia przez Francję nowej fali cudzoziemców z Katalonii.

PREZ. AZANA UCIEKŁ Z BARCELONY.

RZYM (Pat). Według nadeszłych tu wiadomości w Perpignan krąży pogłoska, iż prez. Azana opuścił Barcelonę udając się do Walencji lub Madrytu. Poza tym miały być wydane rozkazy wzmocnienia fortyfikacji na stokach gór otaczających Barcelonę.

Stanowisko rządu

(Dokończenie ze str. 1)

odpowiednie warunki dla imigracji żydowskiej. Wobec tego spadek liczby emigracji żydowskiej z Polski z niemal 70 tys. rocznie przed wojną, kiedy emigracja ta miała charakter najzupełniej naturalny, do niespełna 10 tys. w ostatnich latach należy uznać za zjawisko wysoce niebezpieczne. Przyczyn tego zjawiska doszukiwać się należy w trudnościach natury zewnętrznej. Trudności te zaś nabierają szczególnie jaskrawego zabarwienia, jeśli się zważy, że w roku bieżącym wskutek przyływu uchodźców żydowskich obywateli polskich wytworzyła się nawet tak paradoksalna sytuacja, że właśnie Polska klasyczny kraj emigracji żydowskiej, stała się krajem żydowskiej imigracji.

Rząd, zdając sobie z tego stanu rzeczy sprawę, dąży drogą właściwych posunięć na terenie międzynarodowym, aby uzyskać tereny imigracyjne dla ludności żydowskiej z Polski, zwłaszcza na obszarach, należących do tych państw, które z tytułu

swojej roli w polityce światowej oraz na podstawie swego terytorialnego stanu posiadania mogą się skutecznie przyczynić do pozytywnego rozwiązania problemu.

Rząd Rzeczypospolitej wyraża przy tym przekonanie, że akcja ta będzie musiała dać pozytywne wyniki. Nie może zaś zgodzić się z takim postawieniem kwestii, w możliwościach imigracyjnych niektórych państw mogą się otwierać tylko pod wpływem katastrof raz po raz dotkliwie doświadczających naród żydowski.

Zbyt poważne interesy o charakterze międzynarodowym są zaangażowane w pozytywnym rozwiązaniu kwestii żydowskiej, aby partycularnie interesy poszczególnych państw miały stać na przeszkodzie rozwiązaniu najważniejszego elementu problemu emigracji żydowskiej, to jest znalezieniu odpowiednich na ten cel terenów.

Temu też zagadnieniu poświęcona jest główna uwaga rządu. Już w r. 1936 Polska wysunęła pierwszą na terenie międzynarodowym zagadnienie emigracji żydowskiej jako jedno z najważniejszych w całokształcie doniośnego problemu wznowienia naturalnych międzypaństwowych procesów migracyjnych. Rząd Rzeczypospolitej, nając pozytywny stosunek do sprawy żydowskiej emigracji do Palestyny jako jedno z głównych terenów imigracyjnych, czemu dawał niejednokrotnie wyraz zarówno na terenie zewnętrznym jak i w praktycznej polityce emigracyjnej, zdaje sobie jednak sprawę,

że Palestyna jako teren imigracyjny może tylko częściowo zaspokoić istniejące potrzeby.

Z tego też względu rząd nie ustaje w dążeniu do uzyskania innych możliwości imigracyjnych dla przyspieszenia i wzmocnienia emigracji żydowskiej z Polski. Rząd Rzeczypospolitej wyraża pewność, że zarówno krajowe jak i zagraniczne czynniki żydowskie dolożą we własnym interesie wszelkich starań, aby wspomniane wyżej posunięcia naszego państwa osiągnęły należyte rezultaty.

W związku z sprawą uzyskania nowych lub rozszerzenia istniejących rynków imigracyjnych pozostają inne problemy emigracyjne, jak sprawa finansów dla realizacji programu emigracyjnego, uregulowania kwestyj likwidowanego mienia oraz kapitału itp.

To też rząd w kompetentnych ministerstwach, z ministrem spraw zagranicznych na czele, w pełnym zrozumieniu wagi sprawy, już teraz pracuje nad szczegółowym przygotowaniem każdego z nasuwających się zagadnień, aby rozwiązanie sprawy żydowskiej nie było opóźnione żadnymi hamulcami, których usunięcie zależne jest od rządu.

Prezes rady ministrów

(—) Sławoj Składkowski.

O.Z.N. — 103 mandaty, opozycja — 325

WARSZAWA. (Tel. wł.) Według pełnych już informacji o wyniku wyborów do rad miejskich w Wielkopolsce w ub. niedzielę w 32 miastach z 436 mandatów OZN zdobył 103, stronnictwa opozycyjne — 325. Niemcy uzyskali 6 mandatów.

Katastrofalny stan szkolnictwa powszechnego na wsi

tematem obrad Centr. Tow. Org. i Kół. Roln.

WARSZAWA. (Tel. wł.) Dziś odbywa się zwołana przez Centr. Tow. Org. i Kół. Roln. wielka narada w sprawie sytuacji oświatowej na wsi. W naradzie brali udział przedstawiciele instytucji i organizacji oświatowych z ZNP na czele. Stwierdzono katastrofalny stan szkolnictwa powszechnego na wsi. Przewodniczył poseł Sobczyk. Zwracało uwagę, że kilkudziesięciu posłów i senatorów, którzy są zaprzani jako rolnicy, na naradę przybyło tylko jedenastu.

Ambasador Grzybowski nie rozmawiał z Litwinowem

WARSZAWA. (Tel. wł.) Z kół miarodajnych zaprzeczają wiadomościom zagranicznym o tym, jakoby amb. Grzybowski w Moskwie miał w ostatnich dniach rozmawiać z kom. Litwinowem.

Pen Club litewski zaprasza Pen Club polski do odwiedzenia Litwy

WARSZAWA. (Tel. wł.) Pen Club Polski otrzymał zaproszenie od Pen Clubu litewskiego do odwiedzenia Kowna i innych miast Litwy.

Piasecki w niełasce „Warsz. Dzienn. Nar.“

WARSZAWA. (Tel. wł.) W kółach narodowych zwraca uwagę fakt, że „Warszawski Dziennik Narodowy“ nie wydrukował depechy kondolencyjnej kierownika „Falangi“, B. Piaseckiego, nadesłanej z powodu zgonu ś. p. R. Dmowskiego.

Red. Babiński skazany

WARSZAWA. (Tel. wł.) Dziś w warszawskim sądzie okręgowym zapadł wyrok skazujący redaktora „Merkurysa Ord.“, Babińskiego o zniesławienie Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem, 200 zł grzywny i 30 zł kosztów sądowych.

Montowanie nowego przymierza

(Dokończenie ze str. 1)

kultury państwowej całego tysiąclecia, której tradycja żyje skapitalizowana w duszy każdego Węgra.

Jeżeli w tej chwili stanął przed tym narodem dylemat: wegetacja na służbie germańskiej potęgi, czy zapasy o byt istotnie niezawisły — to jest to dylemat raczej formalny. Wyboru dokona psychika narodu z żywiołową koniecznością i pójdzie po linii najcięższej walki, gdyż ona jest jedyną drogą życia. Pozorna alternatywa w rzeczywistości praktycznej nie istnieje, bowiem tamta inna droga to pochód ku śmierci, rozłożonej na raty.

W Jugosławii, o ile się zdaje, zagadnienie powyższe w ogóle nie zarysowało się dotąd. Cóż za cud wyglądał tyle wczorajskich burzliwych nienawiści serbsko-italskich? A oto jeden drobny fakt: wspólna od 10 miesięcy granica Jugosławii z Trzecią Rzeszą. Należy przecież oddać należne uznanie Włochom, którzy od dawna na grunt do tego przygotowywali, no rozumiejąc słusznie politykę jako przede wszystkim sztukę przewidywania. Wczorajszy przeciwnik włoski, Jugosławia, staje się dziś serdecznym przyjacielem.

Jugosławia rozszerza ostatnio coraz bardziej swój handel wymienny z Niemcami ku obopólnej korzyści lecz z ostrym widzeniem tego, że właśnie profil z takiej wymiany kompensacyjnej musi być po obu stronach ściśle równy, oraz, że droga do podboju politycznego poprzez wyzysk ekonomiczny — najczystsza i najniezawod-

niejsza w dziejach — jest przed Berlinem ze strony Belgradu zdecydowanie, bezapelacyjnie zamknięta. W kraju tym Niemcy na próżno szukałyby danych do wyhodowania sobie półkołoni, czy traktu przemarszowego.

Jest rzeczą wreszcie zrozumiałą za powiedz, że Italia pracować zamierza również nad usunięciem sprzeczności obecnych pomiędzy Rumunią a Węgrami. Rumunia posiada pas nadgraniczny równy węgierskiej, gdzie mieszka w zwartej masie około 450 tys. Madziarów. Poza tym w centrum jej terytorium, w Siedmiogrodzie, zamieszkuje oblanych morzem rumuńskim około 1.100.000 Węgrów obok również zwartej wyspy Niemców saskich, z dawną tu osiadłych.

Z powyższych faktów wynikają współczesne obawy Rumunii co do rewindykacji węgierskiej i tworzą atmosferę przysłaniającą zupełną poza tym zbieżność interesów obu państw w sprawie dziś dla nich najważniejszej, czyli rozpoczętej już polityki Niemiec przenikania ku Morzu Czarnemu i Ukrainie. Nietrudno domyślić się, że rumuńsko-węgierskie niesnaski są jak najmniej widziane przez Berlin.

O ile się misja Włoch w tym delikatnym zagadnieniu uda, stanowieć będzie wielki krok naprzód w sprawie szarmonizowania wysiłku państw nadnaujskich ku obronie ich poważnie zagrożonej niezawisłości. W wypadku takiego powodzenia, zniknęłaby przede wszystkim odrazu, jak zły koszmars, Ruś Zakarpacka. Wszech-

stronnie bezsensowny był swój dzisiejszy, jako państwo, zawdzięcza ona nie tylko poparcie Berlina, lecz w mierze jeszcze większej niezgodzie pomiędzy Bukaresztem a Budapesztem. Być może, że za cenę ustępstwa Węgom wspomnianej wstęgi ich obszaru narodowego na zachodnich rubieżach, Rumunia otrzymała by rekompensatę w postaci wschodniego cypla Rusi Zakarpackiej z linią kolejową: Wrochta — Jasana marosz-Sziget, co byłoby również z dużą korzyścią strategiczną dla przymierza obronnego polsko-rumuńskiego.

Oczywistym jest, że dopiero ustalenie wspólnej granicy polsko-węgierskiej wyprowadza na światło dzienne wszystkie utajone dziś dobrodziejstwa ścisłej współpracy Rplitej z Italią. Ogłoszony obecnie w Rzymie projekt przymierza włosko-jugosłowiańsko-węgierskiego stanowiłby konieczne uprzednie podmurowanie do zmontowania nowego systemu obrony Europy południowo-wschodniej; systemu, w którym Italia i Polska byłyby głównymi filarami siły.

Dopiero przy istnieniu takiej konstrukcji „os“ Rzym—Berlin posiadzie po obu swych końcach równoważne zasoby sił i sens jej dla Italii stanie się wartościaki trwale dodatnią. Kierunek zaś działania zorientuje się wyraźnie ku zachodowi, gdzie właśnie leżą dziedziny niewątpliwie solidarności o bu zainteresowanych państw: Hiszpania, Morze Śródziemne, Suez, kolonie afrykańskie.

W. Wielhorski.

Kronika telegraficzna

— Wskutek opadów deszczowych zebrała rzeka Albogasta w prowincji Sarliago del Estero w Brazylii. Fale podmyły most, który załamał się w chwili, kiedy przejeżdżał przezeń samochód, ciągnący platformę z materiałami i 12 robotnikami. Maszynista, 2 palaczy i 12 robotników zginęło w nurtach rzeki.

— Wczoraj rano w kaplicy Paolińskiej pałacu Kwirynalskiego odbył się ślub księżniczki Marii Sabaudzkiej z księciem Ludwikiem Bourbon Parma.

— W głośnym procesie o nadużycia w dyrekcji okręgu kolei państw. we Lwowie zapadł wczoraj w południe wyrok. Kaz. Mięsiu i Ferdynand Fichmar zostali skazani na 3 lata więzienia każdy, inż. Redlich na 1 rok, Maks. Ulrich na półtora roku więzienia, a Jar Bachów i Józef Josefsberg zostali uniewinnieni.

— Zarząd miasta Oradea Mare w Siedmiogrodzie wydał zarządzenie, na zasadzie którego wszyscy mężczyźni w wieku od 21 do 60 lat będą musieli, co roku pracować przez określoną liczbę dni przy miejskich robotach publicznych.

— Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął wczoraj reprezentację Związku Legionistów, POW i Inwalidów Wojennych R. P. oraz przedstawicieli słołecznego komitetu radiofonizacji kraju.

— Rumuńskie ministerstwo oświaty odrzuciło petycję rodziców żydowskich, aby dzieci ich były zwalniane od nauki w soboty. Obecnie wielu uczniów narodowości żydowskiej, odmawia wykonywania prac pisemnych w soboty. Ministerstwo oświaty zarządziło naliczmiastowe wydalanie ze szkół opornych uczniów.

— Szwajcarski komitet organizacyjny mistrzostw hokejowych świata opracował terminarz wstępnych rozgrywek. M. in. 4 lutego o godz. 15 Polska spotka się z Holandią.

— 31 grudnia ub. r. ludność Włoch liczyła 44.056.000 mieszkańców. W 1938 roku liczba urodzeń wynosiła 1.031.193 (najwyższa cyfra od 1931 r.), zaś zgonów 606.799. Współczynnik przyrostu wzrósł z 22,7 w 1937 r. do 23,6 w ub. roku.

— Rząd Rusi Podkarpackiej zwolnił z posad większą liczbę urzędników policji państwowej narodowości czeskiej w Huszcie i Sewliuziu. M. in. zwolniony został dowódca straży dyrekcji policji w Huszcie mjr. Zigmunt.

— „Corriero Padovano“ donosi z Berlina, iż minister hr. Ciano przybył ma do stolicy Rzeszy w końcu bież. miesiąca.

— Generali lotnictwa Niemiec Udet otrzymał zaproszenie marszałka Balbo wzięcia udziału w polowaniu w Trypolisie. General Udet przyjął zaproszenie i wczoraj przybył do Trypolis.

— 23 bm. odbyło się pod przewodnictwem szefa OZN posiedzenie koła parlamentarnego OZN. Około 3 godzin trwająca dyskusja poświęcona była sprawom związanym z pracami komisji budżetowej Sejmu oraz działalnością zespołów zagadnieniowych Kola.

31 bm zbiera się parlament angielski po feriiach świątecznych. Na pierwszym posiedzeniu Labour Party ma zgłosić wniosek o podjęcie natechmiastowej debaty w sprawie sytuacji w Hiszpanii.

Gwałtowna burza spowodowała zalanie miasta Cordoba, stolicy prowincji tej smej nazwy w Brazylii.

Płynąca ulicami miasta woda, dochodząca w niektórych miejscach do metra głębokości, zalała wiele domów i zatamowała wszelki ruch uliczny.

Po ustąpieniu wód miasto Cordoba przedstawiło niesamowity widok. Naniesiony wó gładziasty muł z pobliskich wzgórz, pokrywał ulice warstwą grubości od 20 do 30 cm, jezdnie zniszczone niemal doszczętnie.

Wynik wyborów do rad miejskich w wojew. lwowskim

LWÓW (Pat). Dalsze wyniki wyborów do rad miejskich w województwie lwowskim z dnia 22 bm. są następujące:

Lubaczów: lista polska 13 mandatów, ukraińska 3. Z listy polskiej O. Z. N. 7, Stron. Ludowe 1, bezpartyjni 1 mandat.

Dobromil: Polski Komitet Wyborczy 10 mandatów, syjonisci 3. Aguda 2, Blok Ukraiński (bez Unda) 1. Wśród Polaków OZN 7, Stron. Narodowe 3, PPS 1 i bezpartyjni prorządowcy 1.

Przeworsk: Blok Gospodarczy 14, Blok Demokratyczny 2. W rozbięciu na stronnictwa ogółem OZN i sympatycy uzyskali 10 mandatów, PPS 3, Stron. Ludowe 2, Żydzi 1.

Sokołów pow. Kolbuszowa: Lista katolicka 9 mandatów, żydowska 2. Wśród Polaków OZN 4, Stron. Ludowe 4, bezpartyjni 1

Problem, na który warto zwrócić uwagę...

VI*).

Mimo wszystko, co zostało już powiedziane o sprawie osadnictwa wojskowego na ziemiach północno-wschodnich — nie rozstrzygnięte po zostaje dotąd pytanie — czy osadnicy dało jednak jakiś pozytywny wkład do kultury polskiej tych ziem.

Odpowiedź nie może wypaść zbyt optymistycznie.

Jak widzieliśmy, większość osadników nie wybrnęła dotąd z walki z trudnościami natury gospodarczej; przełancowani na Wileńszczyznę z innych dzielnic ludzie — wykazali bezradność wobec warunków miejscowej rzeczywistości. Licha jakoś gleb, ostry klimat, trudności komuni-kacyjne i gospodarcze, brak zorganizowanych i bliskich rynków zbytu, niskie ceny zboża — słowem, to wszystko, co składa się na ogólnie trudne warunki gospodarki rolnej na naszych ziemiach — okazało się silniejsze od osadników. Większość z nich jest dziś w niewiele mniejszej biedzie niż przed 18 laty, w chwili swego startu. Ciągłe borykanie się z niedostatkami wpłynęło negatywnie na psychikę osadników. Jak wiemy, rozluźniona organizacja byłych wojskowych nie utworzyła żadnej nowej grupy społecznej. Ludzie, oderwani od dawnych obyczajów i tradycji, w otoczeniu niechętnym lub zgoła wrogim — zatracili cechy środowisk, z których pochodzili, a nie nabyli nowych, bo nie utworzyli zwartej jednostki socjalnej. Wiadomo już, jak się przedstawia sprawa asymilacji wobec miejscowej ludności kresowej; częściowo wynarodowienie i biatorozmowa, jakim podlega młode pokolenie osadnicze — nie zatarło wcale niechęci klasowej osadników i autochtonów; zawiść ze strony właścicieli na Białorusi i pogardliwe poczucie rzekomej własności wyższości u osadnika — to permanentny nastrój we wzajemnych stosunkach między osadą a małopolską wsią sąsiedzką. Niemniej silne, a znacznie wyraźniej objawiające się animozje wewnątrz grupowe. Są to wszystkie zjawiska rozkładowe i negatywne.

Nie ulega jednak wątpliwości, że osadnicy wojskowi stanowią element politycznie pewny, a przez to bardzo cenny na pograniczu; że nie będzie wśród nich szpiegów i zdrajców; że w ciężkich chwilach — ojczyzna odnajdzie w nich swych obrońców i żołnierzy. Jeżeli jednak chodzi o cechy patriotyzmu w sensie uznania autorytetu państwa i podporządkowania się temu autorytetowi — kwestia ta już nasuwa duże wątpliwości. Stale niezadowolony bowiem i demonstrujący głośno swe niezadowolenie osadnik — publicznie krytykujący państwo, które, za „przelaną za nie krew“ nie odwdzięczyło się jego zdaniem dostatecznie, stawiający ciągłe żądania rezydentom władz, uzyskujący wiecześnie ulgi i odroczenia płatności, nie dostępne dla ogółu ludności — musi

* P. „Kurjer Wileński“ Nr. Nr.: 336, 350, 356 z 1938 r. i Nr. Nr.: 5, 19 z 1939 r.

wywierać wpływ demagogiczny.

Niezmiernie rzadko spotkać można osadnika względnie chociaż zadowolonego ze swego losu i pracy (dobrowolnych przecież). Olbrzymia większość wśród ciągłych narzekań marzy o sprzedaniu swych działek lub w najlepszym razie o ich zamianie na inne, lepsze — a pobyt swój na własnej ziemi traktuje nieomal jako karę i wygnanie.

Typowym przykładem tego rodzaju stanu jest pewien sierżant w st. sp., właściciel 45-hektarowego „osrodka“, który trzyma zboże na parkietach pokojów otrzymanego dworku, wycina stuletnią aleję lipową dokoła domu, aby sprzedać drzewo, i wyciąga z ziemi jak najwięcej zysków, ko-

sztem jej dewastacji kulturalnej. Ten obwieszony orderami osobnik uważa siebie również za ofiarę losu i wyrzeka na ciężką krzywdę, jaka go spotyka ze strony władz, nie zezwalających na sprzedaż w obce ręce ziemi przez niego darmo otrzymanej.

Reasumując to wszystko, co uprzednio zostało powiedziane — trzeba stwierdzić, że jeżeli chodzi o starsze pokolenie — niewiele już dałoby się tu zmienić na lepsze. Pozostaje jednak otwarta kwestia młodzieży osadniczej. Na młode pokolenie trzeba zwrócić uwagę, trzeba mu pomóc, uzbroić je do walki o byt i dać mu i zdrowe poglądy na życie w warunkach kresowej rzeczywistości.

A. Krukowska.

Kaganowicze trzęsą Rosją Sowiecką

MOSKWA, (PAT). Juliusz Kaganowicz, trzeci brat komisarza ciężkiego przemysłu i komunikacji, Łazarza Kaganowicza, został mianowany wice-

cekomisarzem handlu zagranicznego ZSRR. Drugi brat, Michał Kaganowicz, jest komisarzem lotnictwa Z. S. R. R.

Litwa premiuje liczne rodziny Ustawa o opiece nad nieślubnymi dziećmi

KOWNO, (PAT). — Litewska rada ministrów powierzyła radzie stanu opracowanie projektu ustawy, na mocy której udzielone będą zapomogi rodzinom o licznych potomstwie. Opracowuje się również pro-

jekt ustawy, rozciągającej opiekę nad nieślubnymi dziećmi. Ustawy te mają na celu powiększenie przyrostu naturalnego, mimo że — jak wiadomo — Litwa należy w tej dziedzinie do przodujących państw w Europie.

Wilno przygotowuje się do uczczenia prochów Jagiellonów Budowa mauzoleum królewskiego dobiega końca

W podziemiach jednej z najpiękniejszych kaplic Bazyliki wileńskiej — kaplicy św. Kazimierza, w której spoczywają prochy królewicza, dobiegają końca prace przy budowie wspaniałego mauzoleum królewskiego.

Jak wiadomo, 21 września 1931 r., podczas restauracji zagrożonej pamiętną powodzią Bazyliki wileńskiej, znaleziono w jej podziemiach trumny ze szczątkami zwłok: Aleksandra Jagiellończyka, Barbary Radziwiłłówny i Elżbiety, pierwszej żony Zygmunta Augusta.

Niedługo potem wydobyto z podziemi katedry puszkę z sercem króla Władysława IV.

W związku z tymi bezcennymi wykopalskami, stała się aktualna sprawa przygotowania w Bazylice miejsca, w którym trumny królewskie mogłyby być złożone na stałe.

Zorganizowany Komitet Budowy Mauzoleum rozpiął konkurs na zaprojektowanie wnętrza krypty królewskiej. Z kilkunastu projektów wybrano plan budowy mauzoleum inż. arch. St. Bukowskiego. Nowemu projektodawcy powierzono również kierownictwo całokształtem robót.

Budowę mauzoleum rozpoczęto przed czterema laty. Mauzoleum przedstawia się jako kapliczka, wznosząca się na poziomie Bazyliki i ma z nią bezpośrednie połączenie. Wejście do mauzoleum mieści się za ołtarzem wikariackim.

Natomiast krypta królewska, w której złożone zostaną prochy królewskie, jest kwadratowa, o czterech słupach podtrzymujących sklepienie. W narożnikach ustawione zostały na misternie wykonanych postumentach trzy trumny: Aleksandra Jagiellończyka, Barbary Radziwiłłówny i królowej Elżbiety, oraz złota urna z ser-

cem króla Władysława IV.

Słupy krypty włożone są do połowy wysokości czerwonym granitem. Posadzka z czerwonych i czarnych płyt marmuru kieleckiego. Ściany z trwałego kremowego piaskowca. Pod ścianami, pomiędzy trumnami staną ławki z czarnego granitu, odpowiadające stylowi oraz nastrojowi całosci.

Ogólny koszt budowy mauzoleum wyniesie z górą 150.000 zł., wyasygnowanych całkowicie przez rząd. W myśl planu robót prace nad ostatecznym wykończeniem mauzoleum w Bazylice wileńskiej mają być zakończone w połowie b. r.

Z tego też względu uroczyste przeniesienie prochów królewskich do mauzoleum przy udziale najwyższych dostojników państwowych i członków rodów królewskich ma nastąpić w miesiącu sierpniu r. b.

E. Sw.

Realizacja urlopów robotniczych

Nożycami przez prasę

„O REORGANIZACJĘ HANDLU zatacza coraz szersze kręgi. Jak donosi „Czas“:

Biurowo Wczasów gotowe jest już w roku bież. zorganizować 20 — 30.000 wyjazdów urlopowych, lecz prawdopodobnie w pierwszym roku akcji nie uda się jeszcze osiągnąć takiej cyfry. W każdym razie działalność uświadomiacząca i propagandowa prowadzona jest w szerokim zakresie i w chwili obecnej objęła już one 200 zakładów przemysłowych i 100.000 robotników, tj. 1/4 ogólnej ilości przedsiębiorstw i nieliczących na terenie Łodzi i prawie 2/3 zatrudnionych w Łodzi robotników.

Działalność propagandowa prowadzona jest nadal i wkrótce nie będzie w Łodzi robotnika, który nie wiedziałby o przysługującej mu możliwości wyjazdu na urlop przy finansowym poparciu ze strony firmy, w której pracuje. Zwłaszcza na terenie wielkiego przemysłu. Akcję powyższą otaczałam bowiem poparciem i pomocą ze strony dyrekcji poszczególnych przedsiębiorstw, jednakże i na terenie firm małych jest ona stopniowo realizowana.

Faktem wysoce znanym i dla Łodzi zaszczytnym jest wzorowanie się na podjętej akcji szeregu innych ośrodków, które również rozpoczęły przy poparciu miejscowego przemysłu przygotowania do organizacji masowych wyjazdów urlopowych robotników. Śladami Łodzi poszły dotychczas: Katowice, Sosnowiec i Poznań gdzie wszczęto już podobną akcję, zaś w innych miastach jak np. w Lublinie, przystąpiono do studiów nad nią.

Jak z powyższego widać, zagadnienie organizacji urlopów robotniczych stopniowo zyskuje sobie za przykładem Łodzi prawo obywatelstwa w całej Polsce i nabierać zaczyna znaczenia akcji o charakterze ogólnopolskim.

W Wilnie sprawa ta jest zdaje się jeszcze w powijakach. A szkoda. I stan zdrowotny i stan kulturalny naszych pracowników fizycznych w męga urlopów nie na papierze, ale w rzeczywistości. Poza to ruch letniskowy ma ogromne znaczenie dla naszej wsi.

CO OZNACZA WIZYTA RIBBENTROPA?

Jutrzejczy przyjazd do Polski ministra spraw zagranicznych Rzeszy Ribbentropa został skomentowany przez „W. Dz. Narodowy“:

W czasie tej zapowiadającej się akcji państw osi na zachodzie, akcji zmierzającej bardzo daleko i mogącej znowu doprowadzić nasz kontynent na skraj przepaści katastrofy wojennej, po trzebie państwa osi spokoju na wschodzie Europy. Muszą tedy zwrócić głowę nie uwagę na Polskę i jej politykę.

Oddziaływanie na Polskę, by prowadziła w krytycznym okresie politykę zgodną z interesami i wymaganiami wspólnych interesów państw osi jest najpilniejszą i najważniejszą sprawą za równo dla Niemiec jak i dla Włoch. Wizyty pp. Ribbentropa i Ciano były już planowane, a nawet zapowiedziane oddawna, tak się jednak składa na skutek przypadkowego zbiegu okoliczności, że urastają one do znaczenia symbolów trosk politycznych państw osi.

Usuwa się tedy w cień zagadnienie

(Dokończenie na str. 4)

Nudy na pudy

Paryż, w styczniu.

Iza jest to mała, polska dziewczynka zagubiona we Francji. Ma lat siedem, chodzi do francuskiej szkoły, bawi się z francuskimi dziećmi, la tem tylko wyjeżdża na kolonie polskie, organizowane przez miejscowy (paryski) oddział ZPOK. Jest bardzo spokojna i wydawałoby się, że nie posiada żadnej pasji (tylko dzieci i starszy posiadają pasje w najmocniejszym nasyceniu), gdyby nie jej zamiłowanie do muzyki. Pod tym względem wszystko ją bawi i zajmuje. I solfeż, i fortepian, i półnuta z punktem.

Ojciec Izy był robotnikiem polskim we Francji. Jeden z tych czterech tysięcy, którzy zaludniają Francję. I jak wielu jemu podobnych Polaków, wszedł w kolizję z prawem. Nie wiem dokładnie jaka była przyczyna, dość, że po odsiedzeniu pewnej kary został usunięty z Francji. Wyjechał do Polski. I odtąd zanikł po nim wszelki ślad. Matka z małym dzieckiem pozostała sama. Na szczęście Francja, która posiada ujemny przyrost ludności (ubywa jej z każdą godziną trzech ludzi) bardzo dba o dzieci. Wbrew temu, co się u nas zwykło sądzić, prawodawstwo francuskie jest specjalnie surowe, jeśli chodzi o

potajemną akuszerię, i to co się najniebezpieczniej w świecie nazywa w Polsce „świadomym macierzyństwem“. Dziecko, urodzone we Francji, jest objęte opieką bardzo troskliwą, dlatego też bezrobotni, posiadający rodzinę, nie mogą zbyt narzekać na swój los. Magistrat udziela zapomóg w pieniądzu i naturze, stara się o pracę, daje opiekę lekarską, nb. doskonale zorganizowaną itd. Jest dużo Polaków, którzy korzystają z tej opieki. Niedawno „Action Française“ z oburzeniem notowała fakt, że pewien bezrobotny Polak zdołał w ciągu niepełna pięciu lat wyciągnąć samych zapomóg w pieniądzu na 40.000 franków, nie licząc pomocy w naturze. Ostatecznie nie ma na co narzekać, jeśli się zważy, że Francuz wolę gnić w norze na Belleville (coż za ironiczna nazwa), niż orać ziemię, a już za żadne skarby nie polezie pod ziemię, żeby dobywać swoich bogactw naturalnych.

Tak tedy Iza nie ma zbyt wiele okazji do tego, żeby mówić po polsku. Nie ma czasu chodzić do polskiej szkołyki tygodniowej, gdzie pełne dobrej woli stypendystki polskie wyciągają się niesamowicie nieprzyzwyczajone wrótłom argotu, narażają się na tyjące przykrości i z trudem osiągną ostępy. Matka jej mówi już języ-

kiem na pół francuskim w domu. Iza tym nie mniej stara się mówić po polsku bardzo poprawnie i z wielką chęcią uczy się czytać. Otóż zdarzyło się niedawno, że Iza powiedziała mi: Pan musi przeczytać tę książeczkę o cudownych okularach, którą do stałam na gwiazdkę od pani. Spośród wszystkich obietnic w życiu, te, które dajemy dzieciom, powinny być skrupulatnie dotrzymywane. Wziąłem książeczkę, bardzo schludnie wydaną przez „Bluszc“ i zacząłem czytać. Owocem tej lektury są poniższe uwagi, które, chciałbym, aby przy pomocy niniejszego narzędzia dotarły do p. Lucyny Krzemienieckiej, bardzo zresztą inteligentnej autorki tej książeczki.

Trzy opowiadania stanowią jej treść. Wszystkie trzy owiane duchem bardzo szlachetnej i miłej intencji. Takie opowiadanie o chłopczyku leniwym, dla którego tabliczka mnożenia stała się najlepszą i najprzyjemniejszą rozrywką, jest bardzo uroczywym tematem, godnym opracowania. Inne opowiadania obracają się dokoła tematów: nie ziewaj, mała dziewczynko, która masz za dewizę „nudy na pudy“, dowiedz się, że świat jest piękny, a ty mały chłopczyku, nie zrywaj kwiatów bez potrzeby, nie są one stworzone do wróżenia. Ja mam zarzuty dwojakiego rodzaju w stosunku do tej książeczki: po pierwsze merytoryczne, po drugie, techniczne.

Niestety, pomimo najlepszej woli autorki, opowieść dębowej nogi stółowej ani apel do książki nie przekonały nawet mnie, entuzjasty życia, że życie jest piękne. Owszem, na odwrot ukazały raczej brutalne i zatrważające jego strony. Ostatecznie jest to kwestia zbyt trudna i subtelna i na ten temat z pewnością napisano już pudy książek. Wierszyki w tych bajkach nie są najzgrabniejsze: „gdyby mnie brakowało, wszystko by ze stołu spadało“. Być może, iż niewinność tej frazy złożył wypada na karb stółowej nogi, która ją wygłasza, ale nie lepsze są wierszyki do tabelki mnożenia, np.: „6 razy 6 jest 36, kto te go nie wie, nie wart chleba jeść“. — Jako pomysł to wierszyki są wynalazkiem doskonałym. Niestety wykonanie szwankuje. Trzecia rażąca rzecz, to imiona: czy która z moich uroczych czytelniczek posiada córeczkę, która by się nazywała Rozalka albo, lepiej jeszcze, synka Teodoruska lub Sebysia, Sebastianka znaczy. Książeczka poszła torem tych polskich powieści, których egzotyzm i jedyną atrakcją stanowią dziwne imiona: Markart, Agata, Bogumiła, Fabian, Marmert, Balbina, Teobald itd. (Bardzo przepraszam tych moich czytelników, którzy wypadkiem tak się nazywają, ale przynajmniej chyba raczej, że ich imiona nie są najpopularniejsze w świecie).

Wszyscy się chyba zgodzimy, że dzieciom nie wolno dawać rzeczy by

le jak zrobionych. Wywołuje to tyśiące nieporozumień i obniża prestiż książki w oczach dziecka. „Cudowne okulary“ roją się wprost od rażących błędów drukarskich. Nie ma niemal strony bez błędów. Proszę sobie pomyśleć, na jak nieprzyzwoicie trudności natrafia Iza, dla której już „modre“ i „pudy“ są niezrozumiałe, jeśli wyczyta takie oto łamańce: najsonka, izelone, wrezcie, opowiedziała swoje historie, ewodzie, juó, gńweczki, ętylko, chicho, mojoyu itd. Też nieznane błędy te są po prostu przestawieniem liter, wynikłym z niedbalstwa linotypisty. Ale dziecko nie jest obowiązane o tym wiedzieć. Zresztą od czego jest korekta. Dalej drukarz tej książki, inspirowany polskim rozpasaniem ortograficznym, pisze często, acz nie z zasady: dosamej, zkie-szonki, wszkole, wnim, naszpułki itd. Wreszcie clou tego wydawnictwa, to zdanie na str. 36: rozdmuchałem już 6 razy padnie. (Zecer opusił cały wiersz, jak to czasem się zdarza w gazetach). Ależ to są rzeczy niedopuszczalne. Kupujący ufa wydawnictwu, chlubnie zapisanemu w polskim ruchu kobiecym, ufa ładnemu drukowi, ładnej szacie zewnętrznej książeczki i tak niemiłosiernie wpada na skutek swawoli korektorów „Bluszczu“.

Zał mi bardzo, że biedna Iza we Francji, gdzie tak trudno o polską książkę, nie nauczy się dobrze mówić po polsku. ernó.

Sekretariat Funduszu Obrony Narodowej

komunikuje, że wszelkie zamówienia na sprzęt i materiał uzbrojenia, na rzecz FON, dokonywać należy wyłącznie za pośrednictwem Sekretariatu.

Adres Sekretariatu Funduszu Obrony Narodowej: Warszawa, ul. Marszałkowska 17.

Godziny przyjęć od 8 do 14,30, w soboty do 13. Tel. Nr 7-25-15.

Spis abonentów telefonicznych na rok 1939

Wyszedł z druku spis abonentów sieci telefonicznych Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Wilnie na rok 1939. Do spisu załączona jest bezpłatna broszurka, zawierająca wyciągi z taryfy telefonicznej, telegraficznej, radiofonicznej i pocztowej. Abonenci otrzymają ten spis z urzędu. Opłata za doręczony spis w sumie zł. 1 gr. 25 zostanie pobrana przy opłacie abonamentowej za miesiąc.

Nieabonenci mogą nabyć spis abonentów w każdym urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym po cenie zł. 1,75.

Urzędy poczt.-tel. posiadają także na sprzedaż ogólny spis abonentów telefonicznych całej Polski (z wyjątkiem m. Warszawy) na 1939 r. w cenie 5 zł. za egz.

Wszelkie omyłki, które zostaną przez abonentów spostrzeżone i zakomunikowane miejscowemu urzędowi (agencji), będą sprostowane w dodatku do spisu.

WŚRÓD PISM

— Ostatni numer tygodnika „ŚWIAT” zawiera artykuł red. Chrzanowskiego p. t. „Wbrew prawdzie”, satyryczny „Połów perli”, groteskę Cz. Jastrzębiec-Kozłowskiego p. t. „Taumatargia”, prócz tego obficie ilustrowane sprawozdanie z dorocznego Salonu Zachęty pióra Z. N. Chrzanowskiej.

Obfity materiał ilustracyjny przynoszący aktualności z całego świata, recenzje książek, porady kosmetyczne i gospodarskie, wreszcie nowiny ze świata filmu uzupełniają numer.

DLA KASZLĄCYCH I OSŁABIONYCH
LELIWA KARMELKI I EKSTRAKT
Do nabycia w aptekach i drogeriach

Nożycami przez prasę

(Dokończenie ze str. 3)

nie współdziałania polsko-niemieckiego w kierunku wschodnim, traci swą aktualność Ruś Podkarpacką, na plan pierwszy wysuwa się zagadnienie za chowania się Polski w okresie kampanii związanej ze sprawami Europy zachodniej, oraz Śródziemnego i posiadłości zamorskich.

Polityka polska stoł wtedy wobec

Pemie P.K.O.

Dnia 20 stycznia 1939 r. odbyło się w KPO dziewiąte publiczne premowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii IV.

W premiovaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 stycznia 1939 r.

Premie po zł. 1.000 — padły na nr. nr.: 331.054 332.362 357.440 370.892 371.163.

Premie po zł. 500 — padły na nr. nr.: 801.089 304.941 306.171 308.005 312.988 813.566 328.723 328.738 343.618 346.325 350.849 359.138 361.244 362.763 366.282 370.141 384.080 387.102 387.813 391.700 396.304 399.636.

Premie po zł. 250 — padły na nr. nr.: 300.380 300.459 302.846 306.620 307.454 308.336 309.677 312.312 316.705 318.273 320.159 323.630 324.760 326.282 326.374 327.844 331.514 332.165 336.417 337.033 338.437 339.209 339.784 340.298 340.650 341.023 344.883 347.792 348.618 349.714 350.599 354.815 355.303 357.148 360.415 363.098 363.285 364.396 366.141 366.333 368.623 370.486 374.884 375.376 375.865 375.921 377.037 377.577 379.853 380.661 381.482 381.649 381.822 385.208 385.780 386.770 388.314 388.876 389.561 391.423 391.576 391.846 392.050 393.529 394.777 396.143 397.461.

Poza tym padło 211 premij po zł. 100. Po raz drugi padły premie: zł. 250 — na nr. nr.: 307.454 308.336 312.312 366.141 881.482.

Zł. 100 — na nr. nr.: 330.459 343.582 348.531 354.780 361.829 374.472 398.329.

Ogółem padło premij 315 na łączną kwotę zł. 54.850. — O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii IV jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrostu wkładów na książeczce, przy czym po wstrzymaniu premij książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiovaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii IV, na które padły premie w poprzednich premiovaniach, dotychczas nieopłacone:

zł. 250 — nr. 335.664.
zł. 100 — na nr. nr.: 320.838 334.869 339.581 340.210 354.362 364.146 365.416 366.141 370.932 386.898 392.296.

Kowalewski uniewinniony Kawan skazany na 1 rok więzienia

W sobotę ub. Sąd Okręgowy w Wilnie ogłosił wyrok w sprawie sekretarza komornika II rewiru Antoniego Kowalewskiego, Wulfa Kawana i Michała Szocheła, oskarżonych o usiłowanie odroczenia licytacji nieruchomości Szocheła przy zaskarżeniu Oszmiańskim przez wydarcie z aktów sprawy dowodu doręczenia Szochełowi zawiadomienia o licytacji.

Sąd uznał, że przewodniczący nie dostarczył żadnych dowodów przeciwko Kowalewskiemu. Oskarżenie go o wydarcie dokumentu z aktów było oparte na zeznaniach Kawana w śledztwie. Przed sądem zaś Kawan cofnął zarzuty przeciwko Kowalewskiemu. Poza tym akta sprawy licytacji domu Szocheła znajdowały się w sądzie i były dostępne wielu osobom.

36 osób oskarżonych o komunizm przed sądem w K z meń u

Sąd Okręgowy w Równem na sesji wyjazdowej w Krzemieńcu rozpoznawał sprawę z oskarżenia 36 mieszkańców pow. krzemienieckiego, oskarżonych o przynależność do KPZU i działalność komunistyczną. Proces trwał dni kilka. Wyrokiem sądu dwóch oskarżonych zostało skazanych na karę więzienia po 12 lat,

Wobec tego sąd Kowalewskiego. uniewinnił.

Kawan został skazany na 1 rok więzienia za dokonanie przestępstwa z chęcią zysku. Ukazano go także grzywną w wysokości 1.000 złotych.

Szocheł został uniewinniony, ponieważ nie udowodniono mu, że brał udział w przestępstwie Kawana.

Ponieważ w sprawozdaniu z rozprawy wymieniliśmy nazwisko p. komornika Mościckiego, w którego kancelarii pracuje p. Kowalewski, jako sekretarz, co łącznie ze sławianymi mu zarzutami mogło rzucić cień na kancelarię komornika Mościckiego, pragniemy wyrazić swój żel z tego powodu i stwierdzić, że tego rodzaju wnioski byłyby fałszywe i myłne. (2)

Znowu skazanie 11 komunistów w Nowogródku

Jak już pisaliśmy Sąd Okręgowy w Nowogródku ukarał więzieniem 17 mieszkańców pow. nowogródzkiego za akcję komunistyczną. W ubiegłym tygodniu odbyła się druga rozprawa sądowa przeciwko 11 wyrokoim, przeważnie już karany za działalność komunistyczną.

Rozprawie przewodniczył wiceprezes S. O. Polowiński, wotowali sędziowie: Byczyński i Jędrzejewski. Oskarżał wicepro-

kurator Stambrowski. Obronę wnosili adwokaci J. Press i K. Winawer.

W wyniku rozprawy skazani zostali: Cichoń Mały i Katarzyna Głonińska po 10 lat więzienia, Chiniewicz, Grzegorz Szejbak i Maria Chańkówna po 8 lat, Bazyl Rożko na 7 lat, Cyprian Kokoszow na 6 lat, Michał Pietrykiewicz, Jan Kuniejo po 5 lat, Jan Arabiej i Włodzimierz Szewko po 2 lata.

Tragiczna wyprawa złodziei wileńskich do Ameryki

Koło Działdowa zgnął Aleksander Owczar vel Owczarek

Władysław Sadocha i Aleksander Owczar vel Owczarek, znani złodzieje wileńscy, po dokonaniu kradzieży z włamaniem, ścigani przez miejscową policję śledczą, postanowili zbiec do Ameryki, gdzie spodziewali się lepszych „interesów”.

Złodzieje przedostali się na dach pociągu dalekobieżnego Wilno—Warszawa — Gdańsk. Zamierzali w ten sposób dotrzeć do Gdańska, zawieszając się tam na okręt towarowy i dopłynąć do brzegów Nowego Łądu.

Tak dobrze zapoczątkowana awanturnicza wyprawa skończyła się jednak tragicznie. W pobliżu stacji kolejowej Działdowo, na Pomorzu, podczas biegu pociągu Owczar vel Owczarek stracił równowagę i spadł z dachu mknącego pociągu, ponosząc śmierć na miejscu. Urałowany Sadocha uważał to za zły omen. Przerwał dalszą podróż i powrócił do Wilna, gdzie zatrzymał się u swojej przyjaciółki przy ul. Nowogródzkiej.

Wczoraj policja Sadochę aresztowała. Podczas przesłuchania Sadocha opowiedział szczegółowo o tragicznym zgonie kolegi po „fachu”. (c)

Wielkiej wagi. Od zachowania się Polski zależy w pewnym przynajmniej stopniu, wynik zmagania politycznych nacachodzie, zależą korzyści, jakie Polska wyciągnąć może w rozwijającej się sytuacji, zależy także — i o tym nie należałoby zapominać — przy szły układ stosunków w Europie i stosunek do naszych, spraw różnych państw w przyszłości. Wówczas gdy na porządek dzienny powrócą znów zagadnienia wschodnio-europejskie, gdy Niemcy spełnią swoje obowiązki w nikałące z jazdy ich na jednej osi z Włochami i uporawszy się z kwestiami zachodnimi i śródziemnomorskimi, powrócą do spraw Europy wschodniej, gdy będą mogły podjąć wyciąganie konsekwencji z nowego, posudeckiego układu stosunków w Europie środkowo-wschodniej.

„BIAŁY CZŁOWIEK, KTÓRY NIE KLAMIE”

Na szpaltach księgarskich ukazała się książka Wrzosa o ministrze Becku. „Dziennik Poznański”, omawiając książkę, przytacza z niej cały szereg anegdot. Oto jedna z nich.

W Genewie opowiadają o ministrze Becku następującą anegdotę: Pewien chiński dyplomata przybył tam w swoim czasie, aby szukać poparcia przeciw Japonii. Pomoc ta, przyrzeczona na ze wszystkich stron, a zrealizowana potem jedynie w kilku szumnych przemówieniach, zawiodła całkowicie. Wyjeżdżając z Genewy chiński mąż stanu poszedł z wizytą pożegnania do jednego z najwybitniejszych w radzie Ligi działaczy, który z pewnym żażenowaniem tłumaczył się przed nim z nikłych wyników obrad rady Ligi.

Na to Chińczyk miał odpowiedzieć, że pomimo wszystko cieszy się ze swej bytności w Genewie, gdyż dała mu ona możliwość poznania wreszcie białego człowieka, który nie kłamie. Jest nim minister Beck, jedyny polityk europejski, który powiedział, że Polska mimo całej sympatii, jaką żywi dla narodu chińskiego, nie jest w stanie efektywnie przyjąć Chinom z pomocą”.

Istotnie biedne Chiny mogły się w niedługim czasie przekonać co wartą są obietnice ministrów mniej prawdomównych. I.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Wiadomości radiowe

RECITAL FORTEPIANOWY OLGI OLGINI.
We wtorek, dn. 24 stycznia o godz. 18,05 utwory fortepianowe odegra p. Olga Olgini. Nie ma to może zainteresować, że znana śpiewaczka operowa i estradowa przed wyspę jalizowaniem się w śpiewie była absolwentką Konserwatorium Petersburskiego w charakterze pianistki i niejednokrotnie z pełnym powodzeniem występowała na koncertach. Audycja z dzieł: Chopina, Schumanna i Liszta da sposobność muzycznej artystce wykazania talentu pianistycznego.

MIASTO I WIEŚ.

Wieś była i jest zawsze dla miasta rezerwuarem żywych sił ludzkich. Napływ do miast pierwszej fali nadwyżki ludności wiejskiej była niewątpliwie ważnym czynnikiem w procesie samego tworzenia się miast. O historycznym procesie wchłaniania nadwyżki ludzkiej ze wsi przez miasto opowie Antoni Sierakowski we wtorek o godz. 13.05.

GAWĘDA LEONA WOLLEJKI.

Wszystkim wielbicielem talentu radiowego Leona Wollejkę radzimy posłuchać gawędy we wtorek, dn. 4 stycznia o godz. 18.20.

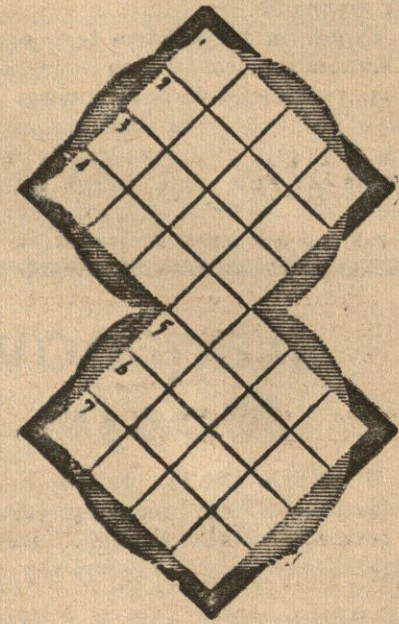
Rozrywki umysłowe

KONKURS STYCZNIOWY

KWADRAT MAGICZNY (3 punkty)
(Ułożył A. Chomicz z Wisniewa)

1) Do kwadratu w kierunku poziomym wpisać pięć wyrazów. 2) Wszystkie wyrazy zaczynają się na literę W. 3) Cztery pierwsze wyrazy oznaczają nazwę rzeki polskiej, piąty również rzeka Polski, ale w piątym przypadku. 4) Rozwiązanie: Litera czytane po przekątni dadzą nazwę pięknego polskiego miasta.

KWADRAT MAGICZNY (4 punkty)

W kraty załączone umieścić 7 wyrazów.

Znaczenia wyrazów:

- 1) napój,
- 2) zebranie ludzi zaufanych,
- 3) nazwa poloneza Szopena,
- 4) broń palna,
- 5) wiatr nad Adriatykiem,
- 6) kraina w Azji,
- 7) tytuł powieści Zoli.

NIEMIA PRZYGODA (6 punktów)

Komu brak gotówki, słowem kto ma całe,

ten do raz—czwariego po pieniądze bieży

i prośby pokorne wnosi i nieśmiało: „Daj mi, ojczy, setkę na zakup odzieży!

Sprawiłem ubranie na trzy d’ugle—czwarte,

właśnie druga—pierwsza dziś pierwsza przypada.

Stare moje spodnie, jak widzisz, podarte,

już w nich paradować w mieście nie wypada.

Na wspak trzy—wspak drugi—wspak pierwszy nie proszę,

ani na trzy—pierwsze—czwarte ni banany”...

Ojciec dał mu, ale... po głowie kałozem,

widząc, że synalek jest trochę... zalany.

Dziadek z Bakszty.

Teatr muzyczny „LUTNIA”

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

Chór DANA

76

Ofiara kopalni

TOKIO. [Pat.] 76 górników zostało żywcom pogrzebanych podczas wybuchu gazów w kopalni w m. Miyadacho w prefekturze Ikuoka.

Dotychczas wydobyło 5 zwłok oraz uratowano 6 górników, w tym 3 rannych. Akcja ratunkowa trwa. Panuje obawa o los pozostałych pod ziemią 65 górników.

Głód w Hiszpanii

PARYŻ (Pat.). Havas donosi z Perpignan, że w wykonaniu decyzji władz francuskich w sprawie dostawy do Hiszpanii 45 tys. ton zboża przybył do Cebere pierwszy pociąg złożony z 27 wagonów. Inne transporty nastąpią w przyspieszonym tempie z powodu głodu, panującego w niektórych okolicach Hiszpanii.

Hotel EUROPEJSKI
w WILNIE

Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Mordercy gangstera „Napoleona” w wężeniu na św. Krzyżu

Przebywający dotychczas w więzieniu na Łukiszkach, skazani na dożywotnie więzienie, mordercy gangstera wileńskiego „Napoleona” Chaim Lewinson i Zelik Rif zostali wywiezieni z Wilna. Osadzeni ich w więzieniu na św. Krzyżu. (c)

Pół żartem, pół serio Comœdia

O współpracownikach wileńskiego pisma „Comœdia”: Komedianci...

Poetycki skrót dziejów Polski

Polska Informacja Literacka donosi, że: Jerzy Pietrkiewicz, autor „Prowincji”, „Wyzwolonych miłw” oraz „Wierszy i poematów” — pracuje nad dwoma poematami: „Msza święta” i poetycki skrót dziejów Polski.

Zwracamy uwagę władz szkolnych na ten poetycki skrót. Powinny przeciwko niemu interweniować. Skrót historii prozą tu manią głowy uczniowskie, a cóż dopiero taki bryk wierszem?! Zupelnie wykołie biednych sztabaków.

Matrymonialne

Z I. K. C.: DWUDZIESIESTYMIOLETNIĄ Po morzanka, średniego wzrostu, przystojna, właścicielka domu wart. 70.000, oraz 20.000 gotówką — wyjdzie za zdecydowanego.

Dwudziestosiedmioletnia nie powinna się niepokoić. Na 90.000 zł. napewno się zdecydująca...

PANIĄ, koło pięćdziesiątki, bardzo tegłej, okazalej tuszy, zamożną, pozna dżentelmen na stanowisku. Cel matrymonialny.

Proszę, na tuszę także istnieje zapotrzebowanie... Wobec tego: precz z kuracją od chudzącej!

Psie nosy

Sprawa p. łowczego grodzieńskiego poruszoną niedawno w „Kurjerze Wileńskim” — znalazła swój odźwięk i gdzie indziej. Satyryk „Kurjera Polskiego” pisze:

Z pewnej krainy, niezbyt odległej,
Psy się do sądu gromadą zbiegły.

— Wysoki Sądzieł Grodzieński łowczy
Zainicjował jakiś pęd owczy.

Który o pomstę wola w niebiosy,
A obrzeczane niaż na druty

Każde gajowym ten łowczy luty!
Włęcz rada w radę — my do Warszawy,

Przed forum sądu wnosimy sprawę,
Będzie rozprawa. Już sąd się zbiera.

Może sądowi trzeba sulfera?
Podsuwam wyrok:

„...że sąd orzeka,
Iż kto zawinił, ten niech odszczeka”.

A dodatkowo bym proponował,
Aby psa jeszcze w nos pocalował.

As. Plk.

Zamiast rannej gimnastyki

Donoszą, że: Radiostacja w Sidney wprowadziła inowację do swego programu. Zamiast gimnastyki rannej, speaker opowiada 10 doskonałych „kawałów”. Śmiech bowiem — to zdrowie — jak twierdzi dyrektor programu radia w Sidney, a dzień rozpoczęty w pogodnym nastroju, układa się pomyślnie.

A gdyby tak u nas zdobyć się na coś podobnego? Zwłaszcza, że coraz rzadziej w polskim radiu zdarzają się dobre kawały.

I tu Ameryka!

Ogłoszone dane statystyczne Stanów Zjednoczonych za rok 1937 dotyczące spożycia napojów alkoholowych, wykazują, że jeden Amerykanin wypija rocznie przeciętnie 70 litrów alkoholu. Łączna wartość wypitych napojów alkoholowych w r. 1937 wyniosła 720.511.141 funtów szterlingów. Tymczasem jeden Anglik wypijał w r. 1937 przeciętnie 21 litrów alkoholu.

I tu produkuje Ameryka! Odbiera nam wszystkie możliwości rekordów!

Dwie dusze

Oslawiony organ „SS”, „Schwarze Korps”, w jednym ze swych ostatnich numerów grudniowych zamieszcza artykuł programowy, w którym nawołuje wszystkich członków „SS” do jeszcze większej konsolidacji i ściśnienia szeregów.

Przy tej sposobności warto powtórzyć za wyżej wymienionym piśmie jego najnowszą „rewelację”: „Każdy Niemiec posiada dwie dusze. Jedną z nich jest jego własność, drugą należy całkowicie do Führera”.

„Z pomocą takiego narodu (o dwóch duszach) — stwierdza buńczucznie w zakończeniu organu hitlerowski — można cały świat wyprowadzić z równowagi”...

Skądas tyłko, że organ nie napisał, gdzie „każdy Niemiec” posiada te dwie dusze.

Pliszka do nas

Nauczyciele na indeksie?

W Szkole Nauk Politycznych w Wilnie studiuje grupa nauczycieli. Tragedią ich jest to, że są „niedojrzali”. Do tejże uczelni przyjmowani są „dojrzały” absolwenci gimnazjów wszystkich typów a także Instytut Nauk Handl.-Gosp. — z czego wynika, że aby studiować „skutecznie”, należy mieć pewne minimum wykształcenia ogólnego. Znajomość łaciny, języka obcego, czy też zawiłych subtelności ma tematyki nie jest wymagana. Więc czegoż brakuje nauczycielom-słuchaczom „wolnym” SNP?

Dyrekcja Szkoły Nauk Politycznych jest z pracy „wolnych” i „niedozrzałych” nauczycieli zadowolona!

SNP przygotowuje swych wychowanków do przyszłej pracy przede wszystkim na obszarach wschodnich R. P., SNP ma na celu: „danie słuchaczom wiedzy podstawowej, koniecznej do samodzielnego ujmowania zjawisk: w dziedzinie politycznej, gospodarczej, prawnej i ogólnokulturalnej”, — a któż jest lepiej do tej pracy przygotowany, jak nie nauczyciel, który z tych ziem pochodzi i przez długie lata zakładał tu fundamenty polskości i kultury? On, nauczyciel zna wieś, zna ją nie od zewnętrznej strony „sielskiej-anielskiej”, zna duszę wsi! Praca nauczyciela, dyplomy wyższego kursu nauczycielskiego, Instytutów, udział w Kursach Waksacyjnych, — zdobyte drogą nieraz korespondencyjnej pracy samokształceniowej — czy to nie wystarczająca legitymacja, świadcząca, że ludzie ci potrafią pracować, że są przygotowani do studiów?

I nie do wiary jest, aby w Polsce Niepodległej był wydany okólnik, wg którego „nauczycielom należy utrudnić dostęp do szkół wyższych, gdyż tym nauczycielom, którzy studia te kończą trzeba wypłacać pobory według wyższej grupy uposażeniowej...” („Kurier Wileński” z dn. 20.1.1939). Czy mamy już za wiele ludzi uczonych w Polsce, czy jednak „nadprodukcja inteligencji”, a może to źródło do zatrzymania masowej ucieczki z zawodu nauczycielskiego, wywołanej jego pauzeryzacją? Wobec tego, co znaczy ustawa o ustroju szkolnictwa w 1933 r., wg której państwo ma zapewnić jednostkom uzdolnionym opiekę i warunki do osiągnięcia najwyższych szczebli naukowych? A może to tylko ma być przywilej „kastowy i stanowy grup uprzywilejowanych, które wykształcenie wyższe pragną zapewnić tylko ludziom swojej sfery”, jak twierdzi p. J. Połoński („Kur. Wil.” 20.1.1939)?

Nauczyciele na indeksie kulturalnym. Obyż czym prędzej ten indeks zlikwidowano
Jan Urbanowicz

„Lechia (wów) — „Elektrik”

Jak już podawaliśmy w najbliższą niedzielę odbędą się zawody bokerskie pomiędzy Lechią ze Lwowa a Elektrytem.

Drużyny wystąpią w swoich najlepszych składach. Lechia obecnie znajduje się w szczytowej formie dzięki częstym startom w finałach drużynowych mistrzostw Polski.

Zawody zorganizowane zostaną w sali kina „MARS” w południe. Jak nas informują organizator tej imprezy — Elektryk, pomny niedociągnięć meczu z Estonią dokłada starań, ażeby zabezpieczyć na sali ład i porządek. Miejmy nadzieję, że uda mu się to w zupełności.

Książki nadesłane

Wyd. Gebethnera i Wolffa

Jarosław Iwaszkiewicz. Dwa opowiadania. Trudno określić na czym polega specjalny smak, urok smutno-sentymentalny, pastelowego stylu autora „Czerwonych Tarcz” i in. po wieści z przeszłości i teraźniejszości. Są to jakieś zawsze pasje, błędne i płynące z tajemniczego podkładu psychiki ludzkiej, wybuchające pozornie katastrofalnie i niespodzianie dla otoczenia, ale do których nas autor kierował od początku, używając sobie tylko właściwych sposobów przygotowania czytelnika do czegoś złego co się zbliża, daje znać o sobie drobnymi skazami charakterów, odruchami, niby naturalnymi, a wiodącymi krok za krokiem do katastrofy. Tak jest z żalosną historią służącej Polki w zamożnej rodzinie Duńczyków, której, mimo, że ma „słońce w kuchni” zabija syna. Z miłości. Odwzajemniej! Dlaczego to czyni? Autor w przedziwny sposób umie wzmówić w czytelnika, że tak się stać musiało i czytelnik ulega tej sugestii, zostaje pochłonięty tym niesamowitym klimatem Iwaszkiewicza, wytwarzającym zawsze niepokojącą, duszną, fatalną at-

Misja angielska przybyła do Wilna

dla nawracania uchodźców Żydów z Niemiec

Do Wilna przybyła misja angielskich misjonarzy z zamiarem przeprowadzenia akcji nawracania na wyznanie anglosaskie uchodźców Żydów, przybyłych z Niemiec.

Misjonarze zwrócili się do gminy wyznaniowej z prośbą podania adresu uchodźców, wobec jednak odmowy ze strony gminy, misjonarze postanowili przeprowadzić poszukiwania na własną rękę.

Wobec wysokich cen drzewa

wieś nabywa... węgiel

Wobec dość wysokich cen za drzewo opałowe stwierdzono tu coraz większy popyt na węgiel opałowy, który nabywa nie tylko miasto, lecz i wieś. Ostatni obowiem zanotowano wprost masowe nabywanie węgla przez ludność wiejską.

Chrześcijańska Spółka Rolniczo-Handlowa „Ostoja” w Głębokiem w bieżącym sezonie sprowadziła już 60 wagonów węgla, ogółem zaś w tym okresie sprowadzono do Głębokiego około 200 wagonów węgla.

Okradła „siebie” i sublokatorkę

P. Elżbieta Pilecka [Benedyktyńska 8] powiadomiła policję, że na jej szkodę dokonano większej kradzieży. Złodzieje skradli 250 zł oraz kilimy, bieliznę i inne rzeczy. Policja od razu powzięła przypuszczenia, że w kradzieży tej maczała palce sublokatorka p. Pileckiej Anna Komarowa. Dochodzenie potwierdziło to przy-

puszczenia. Podczas rewizji znaleziono u Komarowej pieniądze oraz wszystkie inne rzeczy, pochodzące z kradzieży. Sprytna sublokatorka zrobiła nieład w mieszkaniu i w swoim pokoju, symulując najście złodziei.

Komarowa przyznała się zarówno do podstępów jak i do kradzieży. [c.]

Włamanie do hurtowni tytoniowej w Lidzie

Nieznanym sprawcy włamali się do hurtowni tytoniowej, koncesjonowanej przez POW w Lidzie przy ul. im. Pułku Suwalskiego i skradli z szufladki biurka 20 zł w bilonie, na 8 zł znaczków pocztowych,

tytoni i papierosy. Jak wynika z dochodzenia sprawcy włamania nie wykonali całkowicie zamierzonej „roboty”, gdyż pozostawili na miejscu spakowane w „flumoki” tytonie. Zapewne zostali spłoszeni.

Awanturnik i złodziej przed Sądem Starościmskim

Przed kilku dniami na ul. Wielkiej wybuchła bójka, w wyniku której został dołkownie pobity Jan Kaczerski.

Wyrokiem tegoż sądu skazany został na 2 miesiące bezwzględniego aresztu nolanowy w kronikach kryminalnych Marian Korzeniowski, którego niedawno policja zatrzymała na terenie obiektów kolejowych. Przy Korzeniowskim znaleziono narzędzia złodziejskie.

Sprawca pobicia Hirsz Rajtfort stanął wczoraj przed Sądem Starościmskim, który skazał go na 7 dni aresztu.

Przygoda 70-letniego handlarza ziołami

70-letni Konstanty Jermolowicz [Lipowa 13] handlarz ziołami leczniczymi wszedł do komisariatu, oiarł pół zczola i zaczął:

— Ależ pomysleć, panoczku, toż teraz nie wiadomo kto złodziej, kto dobrodziej. Przytrafiła mi się taka przygoda: Wracam, znowy się w rynku z sankami i workiem ziół. Choć to ciężar nie bardzo wielki, ale nasz magistrat, znaczy się, odczyścił ulicę ze śniegu, a wiadomo, że sanki po kamieniach nie tak łatwo „chochdzą”. To też zmęczyłem się zupełnie. Połaziłem jakbym 10 szklanek gorącej herbaty wypił. Markotno mi się zrobiło. Do domu jeszcze daleko. Aż tu nagle zbliżyła się do mnie jakiś człowieczek, uczciwie tak na mnie patrzył i powiada:

— Ciężko tobie staruszk, dawaj pomocę! — I ciągnie sanki. Zawiodł aż do domu. Pomógł worek zanieść do mieszkania, a pół z niego grałem leje się.

— Dobry człowieku, powiadam do niego, odpocznijcie.

Człowiek siada, odpoczywa, patrzy

raptem: gasi światło, cup z wieszaka za nowy płaszcz i w nogi...

Obecnie sprytnego złodzieja poszukuje policja. [c.]

„Hultaj” w areszcie

Policja aresztowała wczoraj niejakiego Wasilewskiego, znanego pod przezwiskiem „Hultaj”. Wasilewski cieszył się wielkim „powodzeniem” u służących i kuchciarek, namawiał swe liczne kochanki do okradania mieszkań swych pracodawców, skradzione rzeczy sprzedawał i z tego utrzymywał się. Wczoraj został zdemaskowany. Prócz niego aresztowano jeszcze jego dwie kochanki — służące. [c.]

Podczas wyładowania kłoców

21 bm. na terenie składnicy drzewa Lasów Państw. w Załocze, gm. niemieńskiego, podczas wyładowania kłoców z wozu został zabity Salefis Waclaw, lat 42 zam. w osadzie robotniczej Ustronie.

sztoczku przedmiotu, pogrąża czytelnika w obrzydzenie i smutek, połączony ze współczuciem i wstrętem.

F. Sławoj-Składkowski. W Benjaminowie (kartki z pamiętnika). Jest to dzienniczek z pobytu oficerów legionowych w obozie koncentracyjnym Benjaminowa. Styl barwny, bezpośredni, pełen humoru i sentymentu zjedna sobie niewątpliwie, jak wszystkie książki premiera, sympatię młodych czytelników.

Maria Kann. „Pilot gotów”. Opowiadanie o chłopcach entuzjastach sportu szybocowego. Zawiera wszystkie perypetie zdobywania kategorii A pilotażu szybocowego. Książka interesująca i żywa.

Bardzo ciekawe dzieje wyprowadza na Mount Everest opisanych przez znanego alpinistę Wiktora Ostrowskiego — tytuł książki „Na szczyt świata”.

E. Cressy: „Na wielkich szlakach kolejowych”. Nieznane czytelnikom polskim dzieje budowy wielkich kolei Anglii, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Ameryce Południowej, na Syberii oraz historia budowy pierwszych linii kolejowych w Polsce. Tomik ten ukazuje bohaterstwo zmagających się z trudnościami technicznymi oraz z nieufnością społeczeństwa.

Włoska Spółka Akc. Powszechna Asekuracja w Trieście

ASSICURAZIONI GENERALI TRIESTE

Warszawa, ul. J. Sna 19, tel. 5-49-80

Po przeniesieniu ubezpieczeń rzeczowych na GENERALI-PORT-POLONIA ZJEDNOCZONE TOWARZYSTWA SP. AKC. prowadzi ASSICURAZIONI GENERALI dział życiowy na odpowiednio rozszerzonych podstawiach.

Oddział w Wilnie: Mickiewicza 19, tel. 8-40

Generali — Port — Polonia

ZJEDNOCZONE TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ S. A.

Warszawa, Plac Dąbrowskiego 1, tel. 5-49-80.

Po przejęciu portfeli ubezpieczeń rzeczowych od Włoskiej Spółki Akcyjnej „Powszechna Asekuracja w Trieście” Assicurazioni Generali Trieste prowadzi następujące działy ubezpieczeń:

ogniowy, kradzieżowy, odpowiedzialności cywilnej, transportowy, od następstw wypadków, samochodowy, maszyn od uszkodzeń mechanicznych, szybowy, gradowy

Oddział w Wilnie: Mickiewicza 4, tel. 3-21

Dwunasta rocznica K! Conrada

W ubiegłą niedzielę Akademię Korporacji Conrada obchodziła dwunastą rocznicę swego istnienia. Właściwa rocznica wypadła 12 grudnia r. ub., w związku jednak z feriami akademickimi, została przełożona na dzień 22 bm. Tegoroczny obchód odznaczał się specjalnie uroczystym charakterem. Już w przeddzień tj. w sobotę na kwaterze korporacji została urządzona tzw. „smykówka”, na której brać korporacka wraz z przyjezdnymi gośćmi z Warszawy i Poznania w miłej atmosferze spędziła czas na tańcach niemal do rana.

W niedzielę na kwaterze K! odbył się komers, który zgromadził przedstawicieli prawie wszystkich korporacji wileńskich, oprócz wspomnianych delegatów warszawskiej „Laudanii” (skartelizowanej z Conradia) i poznańskiej „Pomeranii”. Z przemówień delegatów bez wyjątku w tonie ogromnie życzliwym, wynikało, że Conrada na wileńskim terenie akademickim zajmuje poważną pozycję.

Po komersu uformował się długi wąż bumba, który odwiedził też parę lokali.

„Kurier Bibliofili”

W Krakowie rozpoczęło wydawanie pisma pod powyższym tytułem „dla miłośników książki i zbieraczy okazji bibliograficznych”.

W dzisiejszych czasach degradacji książki — wszelki wysiłek, mający na celu jej propagandę, należy powitać z uznaniem.

„Kurier Bibliofili” przynosi każdorazowo wykaz książek, będących własnie „okazjami bibliograficznymi”, oraz artykuły i felietony poświęcone kulturze czytelniczej.

W ostatnim, czwartym numerze miesięcznika m. in. artykuł dra Waleriana Charkiewiczza pt. „O książce, czyli: oczywście, trochę żółci”...

Adres pisma: Kraków, Floriańska 29/4, Jh.

Ne moż. a nadużywać kolejowych książeczek dla narcarzy

Władze kolejowe wydały ostrzeżenie przed nadużywaniem ulgowych biletów kolejowych dla narcarzy. Książeczki, upoważniające do wykupywania biletów za zniżką 50 procentową, mogą być używane wyłącznie w celu uprawiania sportu narciarskiego. Nadużycia będą ścigane w drodze sądowej.

Przebił bagnetem konkurenta

Do szpitala św. Jakuba przywieziono wczoraj mieszkańca pobliskiej wsi Grygajcie, gminy mickuńskiej, Władysława Mieczkowskiego z głęboką raną ciętą kłatką piersiową.

Mieczkowskiego zranił bagnetem pewien żołnierz, przebijając mu pierś. Ślawnego jest bardzo ciężki. [c.]

Bójka w „Cyrku”

W „Cyrku” przy ul. Połockiej wynikła wczoraj wieczorem krwawa bójka między kilkoma starymi bywałcami domu noclegowego. Podczas bójki został ciężko zraniony nożem niejaki Aleksander Zubkow, którego przewieziono w stanie ciężkim do szpitala św. Jakuba.

Kras bójce położyła policja, zatrzymując dwóch podejrzanych. [c.]

Aresztowanie St. Emilianowicza

Policja aresztowała wczoraj złodzieja Stanisława Emilianowicza, który okradł przed kilku dniami mieszkanie porucznika Leopolda Świkły. Część skradzionych rzeczy znaleziono na Bołtupiu w melinie. [c.]

Tabela loterii

15 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 43-ej Loterii Państw.

Główne wygrane I i II ciągnięcia

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 115946

50.000 zł.: 74633
15.000 zł.: 141738
10.000 zł.: 144385 153134
5.000 zł.: 30388 79510 145565

154112
2.000 zł.: 12323 20509 22735
27895 40018 63636 65832 69596
91392 111939 122266 135882
156752 158102
1.000 zł.: 10665 28828 28926
28940 31716 32235 32667 47201
46942 58410 59916 71050 72519
73362 87307 88422 91927 94529
97340 99934 100462 101238 102745
116163 131348 132798 150613
156719 158071

Wygrane po 250 zł.

28 127 330 40 510 607 706 21
49 967 214 58 75 766 78 800 2162
383 544 801 46 930 44 3010 75
101 32 45 55 66 91 253 321 519
32 607 38 776 88 89 817 90 95
4195 296 399 478 660 803 5 973
5068 71 162 23 224 82 450 79 84
503 743 864 944 66 6062 161 72
322 29 412 30 58 754 841 74 77
909 7075 141 71 255 865 550 732
62 827 34 904 8023 24 255 322 423
504 10 72 815 94 72 926 7310 45
57 90 435 60 508 15 643 774 868
94 959 94 10055 101 21 22 30 254
347 508 612 768 67 73 862 966 89
11027 34 148 401 47 512 25 97
875 909 91 94 12069 41 236 72
371 91 97 540 840 17 90 13060
62 102 78 370 405 513 670 962
14284 349 57 488 787 804 18 15
15144 302 65 67 68 77 510 42 46
639 68 724 26 16085 69 105 61
414 629 17126 79 262 411 720 48
67 936 39 18006 259 330 546 60
625 72 870 73 19206 38 47 53 405
524 31 73 715 873 945 57 20092
156 65 231 29 32 76 513 41 66
608 57 703 936 67 87 21180 87 89
237 444 526 38 663 83 730 864
936 39 22004 264 339 62 587 701
49 801 988 23079 133 95 380 461
77 575 742 24034 65 135 217 33
311 407 599 805 61 90 25089 115
208 34 308 472 96 577 718 73 834
980 26136 95 425 97 513 78 666
768 960 27001 163 254 91 377 98
438 537 986 28085 229 85 99 491
512 10 17 48 55 646 853 98 932
71 29025 202 79 341 61 429 533
82 635 38 71 823 936 95 30057 115
48 57 246 71 751 73 935 84 31047
338 59 527 97 800 24 32105 395
99 478 553 88 616 704 843.

39054 62 198 222 77 377 434 75
515 21 65 684 823 901 59 69 34385
409 509 17 671 706 936 35092 212
83 96 305 461 95 558 665 749 813
23 52 65 36042 126 239 43 96 364 84
415 604 705 28 951 37207 84 84 437
59 589 624 787 801 19 45 67 994 95
38015 446 504 22 48 664 764 823 55
39051 472 663 64 71 788 40070 215
368 576 646 96 733 830 41008 42 190
236 62 313 41 50 659 802 940 42001
15 104 94 258 94 382 405 96 659 802

940 43050 106 32 261 379 497 553 69
754 809 36 93 947 66 44104 50 208
12 48 478 603 842 98 990 45164 380
418 42 517 658 60 81 794 46077 143
331 422 88 513 30 698 47328 441 79
80 507 12 76 605 27 29 753 74 935 95
48073 123 46 283 84 342 405 10 76 92
536 49 89 696 770 69 49135 257 810
486 501 44 70 72 75 642 826 95 99
50023 68 255 343 454 78 538 617 57
758 51043 50 116 32 289 52118 88 228
354 618 783 58012 13 151 323 39 413
46 783 54091 208 464 82 666 72 761
70 848 99 55377 552 650 76 927 56080
115 210 57 356 479 686 705 63 862 76
922 57077 105 232 59 301 38 51 68 80
487 609 65 816 36 82 58199 224 57 78
423 528 67 679 886 59033 209 359 509
16 837 994 60186 409 22 547 74 614
700 54 846 76 945 61100 386 402 28
65 746 66 852 974 62101 273 547 788
63017 74 98 254 367 68 454 510 72
78 784 814 17 44 46 935 64070 208
324 51 488 553 93 703 8 16 85 96 810
46 917 65173 327 34 50 401 18 523
41 616 775 77 825 60 66142 50 247
338 484 554 667
67117 337 83 407 546 61 793 68001
1966 219 391 419 516 613 18 77 707 7
54 816 78 69066 148 329 44 50 419
20 95 662 769 822 963 70052 72 93
151 275 380 519 70 75 669 72088 204
488 512 634 41 58 773 73031 82 90
133 81 85 336 91 460 768 81 842 913
84 94 74050 51 116 72 637 902 30 75
80 92 75003 98 103 39 364 424 54
716 840 57 89 946 76130 297 372 463
541 63 83 757 842 982 77197 286 304
63 528 873 97 954 99 78085 139 200
483 534 79 919 79019 102 12 202 26
72 627 39 51 99 803 16 61 900

80506 53 98 626 802 205 78 911 64
81012 92 114 474 586 655 78 804 17
31 912 82226 341 590 725 812 996
83004 42 167 296 349 92 98 577 799
938 58 84044 65 62 352 68 402 93
747 48 929 85039 354 642 732 966
68 86162 266 300 490 508 90 628 890
989 87461 515 32 826 51 88014 104
87 387 401 556 805 92 978 89005 192
248 96 351 59 427 28 626 708 40 828
950 77
90102 23 90 319 451 569 652 79
860 909 34 91046 325 438 587 649 80
827 903 79 92240 50 63 96 301 89 575
897 932 93021 168 394 46 7518 644
83 823 910 98 94115 227 490 511 600
95176 400 76 567 96227 95 418 738
830 67 68 93 901 51 97014 108 36 53
293 482 85 705 98007 59 195 253 493
355 40 81 827 31 99267 344 407 541
622 23 729 95 801 972

100006 171 201 23 303 626 753
824 26 95 97 905 84 79 101184 421
544 688 794 102096 128 248 422
741 875 931 23 103071 138 60 242
582 893 924 25 57 104099 698 840
944 29 41 105077 182 332 481 94
626 106007 9 15 327 46 86 425 591
664 943 107119 30 42 57 427 529
610 48 94 922 71 84 108081 100
933 444 724 917 109024 38 156 326
448 62 547 665 708 31 48 807
110031 93 142 52 64 208 10 339
608 24 977 111008 59 142 470 519
650 72 8 64 112084 126 306 91 433
92 715 113246 398 80 667 75 748
114119 550 95 97 354 492 79 614 73
71 881 976 83 115071 575 606 756
32 116108 15 92 406 15 40 542 91
667 97 711 43 54 66 924 117080
146 476 513 61 618 21 794 853 62
118098 113 80 554 56 602 710 833
77 904 57 75 119020 30 123 47 84
244 73 87 818 920 69
120096 130 46 324 82 466 545
780 955 121216 300 471 501 55 857
122066 152 311 22 69 450 571 84
12300 531 617 56 98 707 892 98
91 83 124096 102 97 260 345 515

787 847 947 71 96 125051 225 472
575 93 740 46 863 964 95 126031
188 208 21 66 67 70 479 626 808
98 127185 96 414 19 50 97 503 66
74 78 678 733 960 128025 61 217
509 665 730 886 937 129058 67 95
23 514 29 41 671
130008 55 147 224 308 704 7 131230
318 40 98 405 89 547 65 74 97 724
862 96 98 132152 369 404 30 83 683
133118 35 286 301 35 56 73 441 51
68 574 90 809 64 992 134705 842
926 83 135689 89 808 83 996 136079
925 373 594 636 953 93 137012 13
77 208 99 377 553 820 32 138056 111
88 382 449 512 761 139023 69 297
556 737 87 933 79 140015 36 581
705 44 847 92 952 141056 848 417
551 625 78 826 27 44 912 71 142064
317 721 148019 108 229 377 88 419
95 652 98 852 144038 68 220 428 67
60 658 65 908 89 145400 84 575 697
776 94 831 91 95 931 74 88 83 99
146016 28 184 287 414 81 519 782
953 147159 84 209 545 843 902 24 44
148175 236 62 71 352 68 61 72 645
825 973 95 149101 255 80 339 64 76
517 61 955 150031 130 877 601 745
46 864 151985 133 260 73 91 352 497
518 66 706 20 88 818 152057 202 5
62 345 504 23 75 628 768 855 941
158072 205 50 472 614 773 802 84
931 154247 90 429 70 93 603 97 967
155083 280 506 44 51 65 678 87
786 94 806 36 156106 44 284 98 334
84 406 88 727 865 941 67 157046 56
184 337 667 722 824 90 158017 32 65
96 156 422 40 44 80 504 39 746 95
887 947 159042 93 201 301 32 412
525 99 600 749 58 97 815

III ciągnięcie
Główne wygrane
Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 152351.
50.000 zł.: 125701
10.000 zł.: 55344 64233 75406
11412 109723 157116.
5.000 zł.: 35151 40323 55756
70519 78541 80638 136371 144254
2.000 zł.: 27641 28982 51183
67655 69187 93943 121071 148564
1.000 zł.: 928 7052 7546 18236
20277 22001 33012 33003 49336
53392 75781 84934 86354 92724
97123 99302 99538 110881 120776
124922 134429 139138 140839.

Wygrane po 250 zł.
194 508 870 81 938 1086 114 267
91 407 62 537 60 816 918 2122 233
305 734 3409 831 4066 77 111 28
629 851 955 5584 413 969 6007 442
606 765 893 7036 191 212 926 90
8064 264 31 74 490 820 62 930 60
9053 58 264 512 740 910 10001 373
618 709 60 11102 11 217 448 97647
52 944 1214 13037 254 485 691
14026 169 286 521 40 726 816 938
15112 28 266 310 558 642 804 936
16036 235 457 555 17185 207 17 817
18049 279 306 90 444 637 963 19307
13 482 54 642 717 885 20172 824
423 863 21020 105 335 455 787 958
22169 450 501 11 824 90082 23112 53
87 233 370 74 400 24404 624 738 67
841 957 25194 830 424 549 661 85
963 81 26063 280 809 20 421 569 617
729 878 27233 28260 420 768 803 69
901 29054 291 591 609 61 753 98 843
957 30051 252 372 91 701 837 918
57 31035 135 225 455 871 32195 200
655 872 980 33120 24 68 543 893
34621 701 4 57 35044 132 962 73
36064 614 61 963 37141 270 922 34
68 38032 203 37 801 21 470 99 508
649 85 777 99 885 947 39049 269 329
418 513 892 40299 494 565 849 41000
215 44 725 853 951 42053 120 60 445
98 556 690 43318 539 607 835 44722
999 45009 96 389 600 85 965 46204

499 567 827 911 47548 742 805 48177
235 622 751 54 49095 115 275 758
878
50256 556 709 57 900 51174 292
94 751 90 881 52101 58 74 283 591
940 988 53005 146 579 882 931 54214
426 55458 527 601 953 57238 335 673
94 718 58801 972 59162 380 481 751
820 60011 377 61112 713 924 62117
501 931 63168 440 87 834 64276 488
788 892 941 65336 67 74 74 470 530
52 77 622 66012 322 444 79 67110
56 445 98 833 90 68850 578 869 70488
549 920 71038 211 464 943 72014 225
401 65 523 919 27 73013 108 24 286
792 834 72 919 74077 326 412 539
757 808 75117 225 76040 43 77489
561 736 54 836 78631 825 79138 227
60 75 885 962 80109 222 994 81002
111 77 275 342 733 946 78 82386
96 428 570 679 906 58 83117 493 567
671 88017 543 724 940 85405 542
629 823 97 951 84 86049 72 231 334
829 829 825 920 80 87133 67 866 88085
619 704 809 959 36 99 89689 721 902
74 90314 755 91066 117 342 500 40
878 92002 45 47 99 762 938 80 93096
323 431 617 906 32 96 94065 192 383
95088 102 314 416 79 741 76 96155
80 212 325 685 702 982 97019 243
381 562 618 895 98506 661 99320 588
603 721 840
100198 587 738 59 93 620 101214
647 738 68 102166 410 63 512 867
103316 62 425 104977 105110 345 409
66 106082 218 432 574 704 94 844
107280 304 858 108023 202 73 97 954
109911 110125 28 320 111426 27 985
112010 293 582 629 118320 679 701
914 114092 156 380 4 06 812 949
115319 415 92 793 804 73 116627 30
77 905 117345 70 867 70 118451 569
990 119110 281 301 561 674 921
120057 121031 155 86 290 685 769
122056 117 55 207 8 22 390 400 773
979 96 123025 356 497 857 124773
406 565 954 125021 205 674 880 908
82 126076 344 426 616 803 64 995
127108 759 128860 955 129012 16
116 320 812 66 834 130081 571 730
848 971 131111 37 215 312 437 836
132183 568 676 969 133032 569 730
961 134144 404 85 650 962 135019
67 187 284 943 136217 766 838 137071
351 483 86 650 747 804 933 138221
93 599 951 69 139002 561 684 760
140101 334 456 41286 94 523 98
705 890 142168 584 890 67 964
143032 107 224 688 762 144043 145137
692 767 146412 693 722 147654 734
871 148150 311 440 674 755 853
149049 144 81 9958 150047 985 151227
44 460 62 637 945 152004 274 371
956 154035 146 206 98 363 414 155854
156293 889 906 75 57871 80 158133
507 677 894 130000 90 305 12

IV ciągnięcie
Wygrane po 250 zł.
157 204 96 369 793 1190 641 50
732 59 2420 543 969 3070 299 320
79 816 970 4162 326 731 64 810
930 5154 206 326 469 819 972 609
217 390 529 830 91 96 924 7417
711 856 911 8176 254 710 954
9073 102 9 45 210 74 350 447 82
614 10010 230 822 40 76 11023
202 53 331 470 895 738 42 982
12117 374 431 652 13164 470 79
613 756 800 32 938 58 14308 585
399 15170 86 314 97 685 773 975
16356 484 559 17248 509 674 873
923 18307 448 555 628 773 836
970 19250 432 723 981 20528
210252 873 479 568 709 51 983
22008 555 651 56 734 967 23119
200 508 607 819 924 24629 931
25147 427 68 86 696 26325 451
747 961 27092 529 28361 422 61
77 692 885 959 93 29974 30038
362 571 738 966 31854 83 520 31

710 844 32165 336 595 742 66 877
89 987 83106 64 326 97 409 1 44
882 34232 470 535 52 668 81 749
98 872 30490 881 997 36084 566
90 610 722 47 37019 395 413
38019 279 800 552 987 39237 914
40010 55 270 511 98 748 41233 55
734 878 937 42011 253 452 686
812 43110 779 949 44184 223 464
84 402 26 623 74 955 74 76
45484 675 78 46025 201 359 497
647 94 701 47109 76 200 29 307
100 962 48119 837 945 49145 65
272 92 786 952.
50183 439 543 44 943 51082 90

KRONIKA

STYCZEN
24
Wtorek

Dziś: Tymoteusza B M
Jutro: Nawr. św. Pawła Ap.
Wschód słońca — g. 7 m. 26
Zachód słońca — g. 3 m. 31

Przewidywany przebieg pogody w dn. 24 bm.:

W całym kraju chmurno i nieco ciepłej. Miejscami mgły. Na zachodzie Polski w godzinach drobnego deszczu. Umiarkowane wiatry z kierunków południowych.

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

- 1507. Koronacja Zygmunta I Starego.
- 1688. Hetman Zygmunta III Zamojski zwiąca arcycy. Maksymiliana pod Byczyną.
- 1919. Zajęcie Włodzimierza Wołyńskiego

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcza (Jagiellońska 1); S-ów Augustowski (Kijowska 2); Romeckiego i Żelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szaryna (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

MIĘSKA.

Organy Rady Miejskiej przystępują do rozpatrywania nowego budżetu z dniem dzisiejszym radziecka Komisja Finansowo-Gospodarcza przystępuje do rozpatrywania nowego preliminarza budżetowego miasta na rok 1939/40.

Posiedzenia komisji odbywać się będą codziennie aż do całkowitego rozpatrzenia i zaopiniowania nowego preliminarza budżetowego.

Niezależnie od tego na dzień 25 wyznaczone zostało budżetowe posiedzenie Komisji Kulturalno-Oświatowej; 26 — Komisja Zdrowia i 27 — Komisji Pracy i Opieki Społecznej.

Na posiedzeniach tych nowy budżet rozpatrzony zostanie w działkach, dotyczących kompetencji wspomnianych wyżej komisji radzieckich.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

Prezes T-wa „Mens” dla walki z alkoholem prof. Zygmunt Hryniewicz — wyjechał 23 stycznia br. do Brześcia n-B na otwarcie 1 kursu przeciwalkoholowego, na którym wygłosi odczyt.

Nowy Zarząd Zw. Niższych Funkcjonariuszy i Pracowników Państwowych. Dnia 15 stycznia 1939 r. odbyło się walne zebranie członków Okręgowego Związku Niższych Funkcjonariuszy i Pracowników Państwowych w Wilnie, na którym po złożeniu sprawozdania przez ustępujący Zarząd, udzieleniu absolutorium i odbytej dyskusji dokonano wyborów nowego Zarządu na rok 1939. Wybrano: na prezesa — Stradowskiego Konstantego (USB) członkowie: Lotarewicz Stanisław, Wogiel Zenon, Rybak Warwinczyk, Żyk Stanisław, Paszkiewicz Józef, Nowicki Kazimierz, Wasilowski Stanisław, Wołhejko Ludwik, Baranowski Piotr, Hancewicz Stefan, Nowosielski Stanisław i Radziłanowicz Henryk.

ZEBRANIA I ODCZYTY

356 Stoda litfracka, w dniu 25 bm. utalentowana powieściopisarka p. Herminia Naglerowa autorka znanej powieści „Krauzowie i inni” wygłosi odczyt pt. „Powieść cykliczna i pokoleniowa”. Przewidziana dyskusja, Początek o g. 20.15.

RÓŻNE

Pokaz gospodarczy. Liceum Gospodarcze ZPOK zawiadania, że we wtorek dnia 24 stycznia w lokalu szkoły przy ul. Bazylińskiej 2—17 odbędzie się pokaz: Kanapki (zwykle, tortowe, z mas). Wstęp na pokrycie kosztów produktów — 1 zł, dla członków ZPOK — 75 gr.

„Instytut Germanistyki” — Wielka 2 m. 1. Nowe grupy od 1 lutego rb. Najtaniej szybko, gruntownie.

NOWOGRODZKA

Pobył Prezesa Zarządu Gł. LM i K Gen. St. Kwaśniewskiego w Nowogródku. — 19 i 20 stycznia 1939 r. bawił w Nowogródku gen. St. Kwaśniewski, Prezes Zarządu Głównego LMK. W pierwszym dniu swego pobytu p. generał wziął udział w Posiedzeniu Zarządu Okręgu i Komisji Rewizyjnej LMK Ziemi Nowogródzkiej, na którym zaznajomił się z postulatami i potrzebami Okręgu.

Wieczorem w wypełnionych po brzegi salach Ogniska wygłosił p. generał odczyt na temat „Polska sprawa morska i kolonialna”. Interesujący ten odczyt, ilustrowany źródłami wymi danymi statystycznymi, dał całkiem słodki obraz Polski na morzu.

W drugim dniu pobytu w Nowogródku

na specjalne zaproszenie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Nowogródku, p. generał wygłosił przemówienie do młodzieży obu zakładów średnich w Nowogródku. P. dyr. St. Pożniak w serdecznych słowach podziękował p. generałowi. O godz. 14 p. generał wygłosił w Polskim Radio w Baranowiczach referat na temat zagadnień morskich i kolonialnych.

Pobył Inspektora Armii Gen. Kwaśniewskiego, gorącego propagatora hasła i idei morsko-kolonialnych, odbił się głośnie i echem wśród społeczeństwa nowogródzkiego i niewątpliwie przyczyni się do wzmocnienia propagandy LMK na terenie Nowogródzkiej.

Jakie nowe gmachy staną w Nowogródku. W bieżącym roku zapowiadają się ożywiony ruch inwestycyjno-budowlany w Nowogródku. Jedną z instytucji państwowych zakontraktowała już 1.000.000 cegieł na budowę gmachów. Wydział Powiatowy wznosi budowę szpitala powiatowego, Towarzystwo Propagandy Turystycznej wykańcza budowę schroniska turystycznego, Zarząd Miejski przebudowuje dworzec autobusowy na hale targowe, buduje kąpielisko w Litawce oraz rozbudowę elektrowni miejskiej. Czynniki są poza tym starania o kredyty na budowę gmachu gimnazjum państwowego im. Adama Mickiewicza. Na uwagę też zasługuje budowa wielkiego domu spożyczo-handlowego z inicjatywy OZN, w którym pomieści się kino-teatr, hotel oraz kilka sklepów chrześcijańskich.

Rokrocznie Bank Gospodarstwa Krajowego przydziela pewien kontyngent pożyczek budowlanych na rozbudowę Nowogródka. Na 1939 rok Nowogród otrzyma 40.000 zł. Pożyczki udzielane będą w wysokości 25% projektowanych kosztów budowy wyłącznie na budownictwo mieszkalne małych, do 4 izb włącznie.

Coś się psuje w „państwie miejskim”. W ub. sobotę miało się odbyć zebranie Rady Miejskiej w celu zaopiniowania m. in. złożonych przed kilku miesiącami podań właścicieli posesji przy ul. Kolejowej i Farniej o zwolnienie ich od współudziału w ponoszeniu kosztów zabrukowania ulicy. Na zebraniu jednak przybyło zaledwie pięciu radnych. Wobec braku quorum zebranie Rady Miejskiej nie odbyło się.

Zaznaczyć należy, że p. Jodko-Narkiewiczowa, jedyna kobieta w obecnej Radzie Miejskiej, nie przychodzi na zebrania już od kilku miesięcy.

Posiedzenie Komisji Opieki Społecznej. Pod przewodnictwem starosty powiatu nowogródzkiego odbyło się posiedzenie powiatowej Komisji Opieki Społecznej i Zdrowia poświęcone omówieniu preliminarza budżetowego na rok 1939-40.

Uchwalono budżet szpitala powiatowego na sumę 72.421 zł., ośrodka zdrowia w Nowogródku — 18.600 zł. i opieki społecznej na kwotę 13.600 zł. Specjalnie zamierzona nie i ożywną dyskusję wywołały zagadnienia opieki lekarskiej w szkołach i dożywiania młodzieży szkolnej.

Bal harcerski. Staraniem Komitetu, z ramienia którego występują pp. dr. A. Piasecki (dyr Izby Sądowej), Cz. Połowiński (wiceprezes Sądu Okr.), W. Radyski (inspektor szkolny) i K. Weman (naczelnik Urzędu Skarbowego), odbędzie się 28 bm. w salach „Ogniska” i Bal Harcerski. Przygotować będzie orkiestra wojskowa. Dochód przeznaczony na urządzenie letnich obozów harcerskich.

Co będą grali w kinie. Dyrekcja kina miejskiego zamówiła na najbliższy okres następujące filmy: „Strachy”, „Zabronione szczęście”, „Ich stu a ona jedna”, „Serce matki”, „Profesor Wilczur”, „Ludzie za mgłą”, „Ostatnia Brygada”, „Powrót o świcie”, „Ślepy zaułek”, „Moi Rodzice”, „Narodziny Gwiazdy” (film kolorowy).

LIDZKA

Lida w 76 rocznicę Powstania Styczniowego. Z okazji przypadającej 76 rocznicy powstania styczniowego odbyło się w kościele farnym w Lidzie uroczyste nabożeństwo z udziałem poczłtów szlendarowych organizacji i stowarzyszeń, oraz z licznym udziałem wojska, przedstawicieli władz i społeczeństwa. O godz. 13 w sali kino-teatru „Era” zorganizowano okolicznościową akademię z udziałem dziecięcej szkoły powszechnej im. Ludwika Narbutta. Tegoroczną uroczystości zorgan-

Dyplomy dla ofiarodawców na F. O. N.

Ministerstwo Spraw Wojskowych, które zarządza Funduszem Obrony Narodowej, przystąpiło do wydawania ofiarodawcom na FON specjalnych dyplomów, wykonanych artystycznie przez art. mal. Wątorę, pod kierunkiem prof. Chrostowskiego. Na zdjęciu — reprodukcja dyplomu.

nizował Obywatelski Komitet Obchodu Powstania Styczniowego w Lidzie.

Poświęcenie sztandaru szkoły im Ludwika Narbutta. 22 bm. odbyło się w Lidzie uroczyste poświęcenie sztandaru szkoły powszechnej III stopnia nr 5 im. Ludwika Narbutta. Poświęcenie było poprzedzone uroczystym nabożeństwem w kościele parafialnym, na które przybyli go.ono nauczycielskie, komitet rodzicielski i przedstawiciele organizacji społecznych. Następnie w sali kina „Era” odbyło się wręczenie sztandaru i wbijanie gwoździ.

Świadome oszpecanie miasta. Na skutek domagania się przez Powiatowy Obwód LOPP w Lidzie zaopatrzenia domów w gong alarmowe na wypadek ataku gazowego mieszkancy miasta Lidy, czyniąc zadecę przepisom, powywieszali na widok publiczny najprzeróżniejsze rupiecie żelazne. Ma to wyobrazać gong. Jedni zawieszili fajerki, in ci kawałki szyn, jeszcze inni zardzewiałe łopatki, dzurawce garnki itp. złom żelazny, który w normalnych warunkach sprzedaje się na złomie. Brak jeszcze starych noży ków... I ot wszystko wisia na przynajmniej ulicy miasta.

SKAZANIE DZIAŁACZKI LITEWSKIEJ W LIDZIE. Sąd Okręgowy w Lidzie rozpatrywał sprawę Agaty Utkiewiczowej, b. kierowniczkii czytelni litewskiej Towarzystwa „Rytas” w Tusumańcach gm. werenowskiej. Utkiewiczowa była oskarżona z art. 96 w zw. z art. 93 par. 1 k.k. Sąd po rozpatrzeniu sprawy, skazał Utkiewiczową na dwa lata więzienia z pozbawieniem praw publicznych, obywatelskich i honorowych na lat 5. Bronił mec. Kowalski z Wilna. Oskarżona zapowiedziała apelację.

BARANOWICKA

Karabin maszynowy dla armii od uczniów Gimn. Państw. w Baranowiczach. Zbiórka na fundusz Obrony Narodowej pomiędzy uczniami gimn. państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach kontynuowana od kilku miesięcy, zachęciła miodych inicjatorów do zakupuienia za własne fundusze karabinu maszynowego i wręczenia go armii 3 maja br. Korzystając z uroczystego obchodu imienin dyrektora gimnazjum p. Henryka Piekarskiego. 19 bm. uczniowie ofiarowali jeszcze z do różnych składek — 76 zł na Fundusz Obrony Narodowej.

MIĘŚWIESKA

Młoda Wś i PWK. Powiatowy Zw. Młodej Wsi w Międzywsiu nawiązał kontakt z miejscową organizacją PWK. Realnym wynikiem tego porozumienia jest utworzenie 5 zespołów żeńskich PWK w następujących ośrodkach Młodej Wsi: w Zawitej (II), Krętym Brzegu, Saskiej Lipce, Łani i Pleszewicach.

Słabość Wandy Słabko. Uroczą mieszkanką Snowia, niejaka Wanda Słabko czuje predylekcję do cudzej własności. Wybierając się na dancing-bridge — „pożyczyła” sobie kostium wieczorowy, stanowiący własność p. Anny Bobok. Ponieważ pożycz-

nie to wypadło akurat podczas nieobecności tej ostatniej, wyszła na ogół niemita sprawa, która się skończy w sądzie grodzkim.

Hodowla królików. Szkoła Powszechna w Pogorzalcach prowadzi w r.owo urządzoną hodowlę królików angielskich czystej rasy. Młodzież szkolna z zamiłowaniem opiekuje się stworzonkami.

Kusze. Chłopcy ze szkoły powszechnej w Pogorzalcach wykonują własnoręcznie kusze według dawnych, staropolskich wzorów. Kusze te posiadają metalowy łuk z grubą ściągą oraz spust. Staranne wykonanie tej broni pozwala na celność strzału.

Kradzież. Józefowi Zuczkowi ze wsi Skarbowa Słoboda skradziono 3 zwoje sa modziału.

„Szabesowy” skandal. Istniejąca od dłuższego czasu fabryczka sukna Szabesów rozwija się dzięki temu, że jest to jedyny tego rodzaju zakład przemysłowy na terenie miasta i najbliższej okolicy. Musiany zwrócić uwagę, że pracownicy tego zakładu prarują po kilkanaście godzin na dobę. Nieprzeznaczaniem obowiązujących u nas przepisów o godzinach pracy powinny się zainteresować odpowiedzialne władze.

Kino „Światowid” wyświetla od dn. 26 do 29 bm. film pt. „Czar Cyganerii”.

WILEJSKA

Koncert. 19 bm. w sali Wydziału Powiatowego w Wilejce wykonali utwory Chopina pp. Roesler (wiolonczelistą) i Jesman (pianistą). Fragmenty z życia wielkiego muzyka, krótki opis i genezę produkowanych utworów — podawał p. Roesler.

Obecna młodzież z miejscowego gimnazjum długotrwalemi oklaskami nagradzała artystów. Formalnie nie wypuszczano ich z sali. Musieli powtórzyć kilka utworów.

Akcja dożywiania. Inspektorat Szkolny w Wilejce w porozumieniu z Pow. Kom. Pomocy Dzieciom i Młodzieży przystępuje do dożywiania dzieci. Akcja ta rozpocznie się w dniu 1 lutego.

Od kilku lat dożywianie dziatwy szkolnej w powiecie wilejskim jest prowadzono na szeroką skalę i z dobrymi skutkami. W tym roku objemie około 4.000 dzieci.

Rodzice na ogół bardzo chętnie ustosunkowali się do tej sprawy i ze swej strony ukazują pomoc w drobnej gotówce i naturaliach.

W wielu miejscach matki pełnią dyżury przy rozdawnictwie.

A. J.

DZISIEŃSKA

1 kg. 800 gram. znaczków na oświatę w wojsku. W celu zasilenia funduszów na oświatę w wojsku, prowadzoną przez Polsk Biuro Krzyż, na terenie pow. dziśnieńskiego podjęta została akcja zbierania zużytych znaczków pocztowych. Wszystkie zarządy gminne i miejskie zorganizowały zbiórkę zużytych znaczków pocztowych krajowych i zagranicznych, jak również i znaczków urzędowych. W wyniku tej akcji zebrano na terenie powiatu 1 kg 800 gram. znaczków, które w dniu 19 bm. przekazane zostały do biura filatelistycznego PBK w Warszawie.

ŚWIECIAŃSKA

SYN POBIŁ OJCA. Wracający z targu Józef Jeliński z synem Janem (zam. w kol. Małejkańce gm. Podbrodzie) w stanie nietrzeźwym pokłócił się. Doszło do bójk, w której syn dotkliwie pobił ojca.

RADIO

WTOREK, dnia 24 stycznia 1939 r.

6,57 Pieś poranna. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 „Ciężnienie miliona”. 8,20 Program na dzisiaj. 8,25 Muzyka poranna. 8,50 „Świat dziecka a dorobi” — pog. dla kobiet prowadzi J. Adolphówna. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,15 Muzyka kameralna. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wia domości z miasta i prowincji. 13,05 „Miasto wieś” — pog. A. Sierakowskiego. 13,15 Muzyka polska. 14,00—15,00 Przerwa. 15,00 „Wzajemna pomoc u zwierząt” — pog. dla młodzieży. 15,15 Małą skrzyneczkę dla dzieci miejskich prowadzi Ciocia Hala. 15,30 Muzyka obiadowa. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16,30 Do tańca gra Mała Orkiestra P. R. 16,50 W przerwie: „Narodziny metalurgii” — pogadanka. 17,20 Ignacy Domejko (w 50 rocznicę zgonu). 17,30 Z pieśnią po kraju. 18,00 Sylwetki sportowców. 18,05 Utwory fortepianowe w wyk. Olgi Olginy. — 18,20 „Rozmównia poświęceń” — gręwdę regionalna Leona Wolęjki. 18,30 Audycja dla robotników 19,00 Koncert rozrywkowy. 20,35 Aud. informacyjne. 21,00 „Mazepa” — opera w 4 aktach według tragedii Juliusza Słowackiego. 22,00 W przerwie: Felieton o „Mazepie”. 23,05 Rezerwa programowa. 23,10 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,15 Zakończenie programu.

SRODA, dnia 25 stycznia 1939 r.

6,57 Pieś poranna. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka poranna. 8,50 Odcinek prasy. 9,00—11,00 — Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,25 Muzyka z płyt i operetek. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Chwilka Wł. T-wa Opieki nad Zwierzętami. 13,10 Słynni sołtysi. 14,00—15,00 Przerwa. 15,00 Audycja dla dzieci. 15,30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgł. Wł. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,05 Wiadomości gospodarcze. 16,20 „Autorzytlet wchowawczy” — gawęda. 16,35 Recital śpiewaczy Edwarda Bendera. 17,00 „Pierwsze walki powstania styczniowego” — odczyt. 17,15 „Miłardy w odpadkach” — pogadanka. 17,25 Recital organowy Bronisława Rutkowskiego. 17,58 Audycja KKO. 18,00 Sport na wsi. 18,05 „Ogary poszły w las...” — audycja słowno-muzyczna, w opr. R. Puchalskiej i St. Franczaka. 18,30 Nasz język — audycja w opr. dr. T. Pizły. 18,40 Dyskutam: — „Czy potrzebne są słupki w szkole”. 19,00 Fragmenty z komedii muzycznej „Na falach eteru”. 19,40 Muzyka lekka i tańeczna. — 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 Koncert Chopinowski. 21,30 Wieczór autorski Tadeusza Żeleńskiego Boya. 22,00 Teka wileńska: „Teatr dla dzieci” — audycja dyskusyjna w opr. dr. Jerzego Ordw. 22,15 Muzyka tańeczna. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

Podziemia Przemysł Krajowy

WOŁYŃSKA

Akcja dokształcania przedpoborowych w pow. kowelskim. Władze szkolne prowadzą w bieżącym roku szkolnym na terenie pow. kowelskiego na szeroką skalę zakrojoną akcją dokształcania przedpoborowych. Z istniejących w pow. kowelskim w ogólnej ilości 117 kursów dokształcających, 95 kursów przeznaczono dla przedpoborowych.

Akcje biblioteczna w pow. kowelskim. Imponująco przedstawia się rozwój założonej przed pięciu laty przy inspektoracie szkolnym w Kowlu centrali bibliotek ruchomych. Na początku roku szkolnego 1934/35 centrala ta posiadała 368 tomów w 9 bibliotekach i 169 czytelników. Już w roku następnym uruchomione zostają 42 biblioteczki (3.039 tomów), obsługujące 1.395 czytelników. Obecnie centrala bibliotek ruchomych w Kowlu dysponuje 4 tysiącami tomów, z których korzystają 2 tys czytelników w 79 punktach bibliotecznych. Liczba wypożyczeń osiąga cyfrę 8 tysięcy.

W sprawie zatrudnienia bezrobotnych. W Urzędzie Wojewódzkim wołyńskim pod przewodnictwem wicewojewody D. Strzemińskiego w zastępstwie nieobecnego wojewody wołyńskiego A. Hauke-Nowaka odbyła się konferencja w sprawie planu zatrudnienia bezrobotnych na robotach publicznych państwowych i samorządowych w 1939 r.

Z Wołyńskiego Komitetu Uczenia J. Słowackiego. 19 bm. odbyło się w Lucku zebranie organizacyjne Woj. Komitetu Uczenia J. Słowackiego.

Kurator Liceum Krzemienieckiego p. Czarnecki zapoznał zebranych z całokształtem poczynañ, mających na celu z jednej strony ożywienie pamięci Słowackiego przez odpowiednie imprezy artystyczne, z drugiej — stworzenie pamiątek, związanych z jego imieniem.

Podczas „Dni Słowackiego”, mających trwać od kwietnia do września, największy ruch przewidywany jest trzykrotnie: 27 maja, podczas święta licealnego złot młodzieży i całej Polski, lipiec — sierpień zjazd nau czycielstwa w związku z czynnymi wówczas ogniskami muzycznymi, oraz we wrześniu — z okazji uroczystości wręczenia nagrody literackiej Wołynia.

Trwałą pamiątką stanowiąc będzie szeroko zaprojektowany dom kultury i sztuki imienia poety w Krzemieńcu oraz muzeum pamiątek po J. Słowackim w specjalnie na ten cel wykupionym dworku, stanowiącym ongiś własność Euzebiusza Słowackiego.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— „JEJ SYN” — gościnny występ p. Nu ay- Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej. — Dziś, we wtorek dnia 24 stycznia o godz. 18 (6 wiecz.) Teatr Miejski na Pohulance gra z dużym powodzeniem, wielce interesującą, o bardzo żywotnym problemie społecznym — sztukę w 4 aktach Walentyna Aleksandrowicz „JEJ SYN” w reżyserii dyr. Kielanowskiego. W roli głównej wystąpi gościnie p. Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa. Dalszą obsadę stanowią: Buyno, Łęka, Molska, Sierska, Szczepańska, Jaśkiewicz, Ilewicz, Martyka, Tatarski. Oprawa dekoracyjna — Jan i Kamila Golusowie. — Ceny popularne.

— Jedyny koncert Józefa Naruszewicza (bas) i Kazimierza Hardulaka (tenor). — Z powodu niedyspozycji p. Jerzego Stefanego — na dzisiejszym koncercie wtorkowym (dnia 24 stycznia o godz. 20.45) w Teatrze na Pohulance — wystąpi obok p. Józefa Naruszewicza (basa) opery „Comique” w Pa ryżu — p. Kazimierz Hardulak — tenor, znany publiczności z występów w Polskim Ra dio zarówno w charakterze śpiewaka, jak i dyrygenta Wileńskiej Orkiestry Symfonicznej. P. Naruszewicz, który odniósł wielkie sukcesy występując w Paryżu, Londynie, Rzymie, Chicago, da się nam poznać w szeregu arcy operowych i utworach: Händla, Monteverdiego, Legrenziego, Bizeta, Gounoda i in. W programie p. Hardulaka utwory: Moniuszki, Bizeta, Pucciniego, Zelenkiego i pieśń. Akompaniament w niezawodnych rękach p. S. Chonesa. Bilety do nabycia w Biurze Podróży „ORBIS”. Ceny specjalne. — Jutro, w środę, dn. 25 stycznia o g. 20 „JEJ SYN”.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Dwa wieczory CHÓRU DANA. Dziś i jutro odbędą się dwa wieczory pieśni i ju moru Chóru DANA. — Solistami będą J. Godlewska i A. Wysocki. Prasa zagraniczna entuzjastycznie ocenia walory naszego chó ru, stawiając go na pierwszym miejscu te go rodzaju zespołów. — „SYBILLA”. W czwartek powraca na repertuar operetki Jacobiniego „SYBILLA” z Janiną Kulczyką.

Ofiary

Koła Młodzieży Białego Krzyża przy Szkole Powszechnej Nr. 15 w Wilnie, pracu jące pod kierunkiem nauczycielki p. Marii Lisowskiej, wykazało swą gotowość służenia krajowi przez zorganizowanie loterii fanto wej, z której całkowity dochód w kwocie zł. 50 ofiarowano na Fundusz Obrony Nar.

Oszczędność w Anglii

Największą instytucją oszczędnościową w Anglii jest P. K. O. Założona w r. 1861 w wyniku debat parlamentu, stała się ona wkrótce powiernicą najszerszych warstw społeczeństwa. Angielska P. K. O. rozwija się szybko i na początku XX w. posiada już 135 mil. £ wkładów.

Patriotyzm i poczucie oszczędności społeczeństwa pozwoliły państwu po wojnie od budować finanse i podnieść dobrobyt ludności. Stworzono t. zw. Narodowe Komitety Oszczędnościowe dla Anglii i Szkocji, które postawiły sobie za cel gromadzenie narodowych kapitałów, udostępnienie oszczędzania najszerszym warstwom społeczeństwa oraz stworzenie jednolitych form oszczędności i pełnego bezpieczeństwa dla drobnych kapitałów. Organizacja ruchu oszczędnościowego opiera się w głównej mierze na elemencie społecznym, co znakomicie zwiększa pow szechność tego ruchu, nadając mu charakter istotnie narodowy.

Globalna suma oszczędności złożonych w instytucjach oszczędnościowych wynosiła w połowie r. 1938 przeszło 933 miln. £. z czego ponad 2/3, mianowicie 662 miln. £. zgromadzone było w P. K. O. Z ogólnej liczby rachunków oszczędnościowych w instytucjach oszczędnościowych, przekraczającej w tym czasie 14,5 miln. £., P. K. O. posiadała 10,5 miln. £. inne kasy oszczędności — 4 miln. £.

Kapitały oszczędnościowe stanowią potęż ne źródło finansowe, z którego płyną środki pieniężne na inwestycje i cele gospodarcze. Doniosłość rozwoju narodowego ruchu osz czędnościowego Wielkiej Brytanii uznana zo stała przez najwyższe czynniki, czego wyra zem jest objęcie przez króla Jerzego VI pro tektoratu nad tym ruchem.

BARANOWICKIE

— RESTAURACJA DANCING „USTRO NIE”. Restauracja Dancing „Ustronie” w Baranowiczach, ul. Mickiewicza Nr. 1 jest jednym z najwytworniejszych lokali rozryw kowych w województwie, gdzie zbiera się elegancja i kulturalna elita. Od dnia 1 sty cznia br. występuje słynny, atrakcyjny balet Saradowa, który swymi rewelacyjnymi tańca mi zadziwia najwybredniejszych gości. Przygrywa sekcja muzyczna z Poznania. — Podczas dancingu urządzone są różne gry i niespodzianki karnawałowe. Początek za bawy codziennie o godz. 21. Wstęp bezpłat ny. — Zarząd.

HELIOS

ONA... meżatka bez konwenansów...
ON... znany arystokrata angielska
TEN TRZECI... znany adwokat,

Film który wywołał ogromny zachwyt

W rolach głównych Merle Oberon i Laurence Olivier Film w kolorach naturalnych. NADPROGRAM: Atrakcje i Aktualia

Po dziesięciu dniach

Pierwsze dziesięć dni ciągnięcia czwar tej klasy czterdziestej trzeciej Loterii Kla sowej przyniosły obfity plon w postaci liczy nych wielkich wygranych.

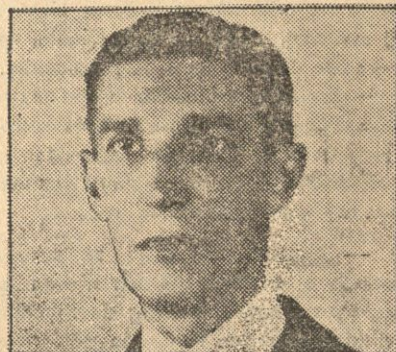
Między innymi czołowe miejsce zajmu je wygrana 100.000 zł, która padła na numer 7654 w jednej z kolektur warszawskich. Wśród posiadaczy poszczególnych „piątek” wymienimy p. p. Czajkowską, Franciszkę Urstein i M. Weinsteina doróżkarza z zawo du.

Wśród wygranych po 75.000 zł, pierwsza padła w jednej z kolektur lwowskich na Nr 155.227, druga zaś w Łodzi na Nr 83.168.

Oto szczęśliwi właściciele tego numeru:

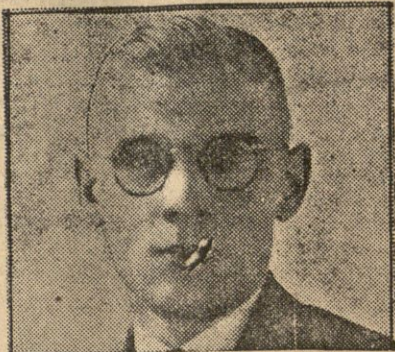

pani E. Majer, tkaczka z zawodu, pracowa ła w jednej z fabryk łódzkich — obecnie zredukowana. Przetrawiona bezrobocia nie bę dzie teraz, gdy otrzymała 12.000 zł, zbyt kie rkie.

pan Leon Szulc jest wykwalifikowanym ro botnikiem, pracującym stale w fabryce Bar-

cińskiego w Łodzi. Pan Szulc otrzymał też jako wygraną 12.000 zł. Taka sama kwota przypada w udziale

panu St. Walczakowi, który zajmuje stano wisko zakrytą w jednym z parafialnych kościołów łódzkich.

Trzecia wygrana w sumie 75.000 zł padła w kolekturze warszawskiej na Nr 108.375. Z pośród właścicieli tego numeru wymienimy p. Jana Wierzejskiego, szofera z Międzyrze cza Podlaskiego oraz

p. Leonie Goldberg, córkę nauczyciela, za mieszkają w Warszawie przy rodzicach.

Po pięćdziesiąt tysięcy złotych wygrały numery: 85.912 w Warszawie i 110.183 w Lublinie. Poza tym padło wiele wygranych po 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 itd. złotych.

Główna wygrana, t. j. milion złotych wy losowana będzie dziś dnia 21 gm. o goźni nie 8 rano.

Ciągnięcie transmitowane jest przez wszystkie rozgłośnie polskie.

Rozwód lady X

CASINO

Wielki i piękny film. Bunt i rebela szkockich klanów przeciwko królowi Anglii

BANITA

Nadprogram „Geniusz sceny” w roli głównej Ludwik Solski

SWIATOWID „Profesor Wilczur”

Tragedia wybitnego lekarza w sieci nieszczęść i intryg. W rol. gl.: Barszczewska. Cwiklińska, Stępsowski, Zacharewicz, Węgrzyn i In. Początki seans. o godz. 4, w święta o g. 1

ZNICZ „PAPA SIĘ ŻENI”

W rol. gl.: Lidia Wysocka, J. Andrzejewska, M. Zimińska, Franciszek Brodniewicz, Fertner, Sielański i inni Nadprogram: DODATKI. Początek codz. o g. 4, w święta o g. 2 pp

Numer akt: Km. 461/34.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilejce, rewiru 1-go Czesław Sztrom mający kance lary w Wilejce ul. 3-go maja 18, na pod stawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 lutego 1939 r. o go dzinie 12 w maj. Lowcewicze, gminy chociaż czykiej, pow. Wilejka odbędzie się 1-sza li cytacja ruchomości, należących do Aleksan dra Kostrzewskiego składających się z silni ka Diesla systemu Koertlinga o mocy 25 km. LDI 34 Nr. silnika 1307 z przynależnościami wraz z pompą nurkowa i zbiornikiem wody chłodzącej. oszacowanych na łączną sumę zł 1.000.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Dnia 21 stycznia 1939 r.

Komornik Czesław Sztrom.

HUMOR

— Czy pił pan godzinę przed jedze niem wodę, którą panu przepisałem? — Tak, panie doktorze, to znaczy po 6 minutach musiałem picie zaprzestać, bo inaczej peklibym.

DOM

drewniany mały na Zwierzynie do sprzedania O warunkach dowiedzieć się: ul. Dzielna 40—4, tel. 99

Proszek od BÓLU GŁOWY

DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR. KOWALSKINA stosuje się również przy PRZEZIEBIENIU GRYPIE i KATARZE

Handel i Przemysł

Gustowne KOSZULE, KRAWATY, swetry, pulowery, golfy, galanteria, wszystko na Karnawał. W. NOWICKI, Wilno, Wielka 30.

RÓŻNE

Wielk. kolekc. dla początk. NUMIZMA TYKÓW. Dzielna 50—A.

Kupno i sprzedaż

DOM NOWY na wsi sprzedam. Szczę góły ul. Krzywa 5 m. 2.

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA

„ZNICZ”

WILNO, BISKUPIA 4, TEL. 3-40 Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Dziś premiera. POWIEŚĆ zachwyca miliony! FILM ołśni wszystkich!

MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ

Wzruszający dramat współczesny zrealizowany wg głośnej powieści Kamila Nordena.

Role główne: Górczyńska, Andzejewska, Niemirzanka, Brodniewicz, Stępsowski

Co burzy szczęście małżeńskie? Co burzy ład rodzinny? ...gdy matka ma czterdzieści lat i dorastającą córkę...

MARS

ŚWIĘTO PIĘKNA Część II Olimpiady

Boks, piłka nożna, gimnastyka. Zawody: konne, pływackie, szermiercze. Wyścigi: samochodowe, żeglarskie itp. Film piękniejszy niż „Święto narodów” Bilety honorowe i bezpłatne nieważne. Początki seansów: 4—6—8—10.15

OGNIKO

Dziś Charles Boyer i Danielle Darrieux W arcydziele p. t.

„Mayerling”

Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

REDAKTORZY DZIAŁÓW, Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Łidy; Maria Aleksandrowiczowa — wiadomości z Wołynia; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Holubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże „specjalnego wysłannika”; Witold Kiszki — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego”; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliski — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Świąćicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;

Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Utańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wolkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy jest tylko od Administracji. Kronika redak. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku o 10 godzin i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.